

BEHEERPROGRAMMA

2016-2021

Factsheets Kaderrichtlijn Water

Inhoud

1	Inleiding	I
2	Toelichting op de factsheets	III
2.1	Basisgegevens	III
2.2	Belastingen en effecten van menselijke activiteiten	IV
2.3	Status, doelen en toestand	IV
2.3.1	Onderbouwing status	IV
2.3.2	Doelen	IV
2.3.3	Toestand	VII
2.4	Maatregelen	IX
2.5	Toepassing uitzonderingen	XII
3	Factsheets per waterlichaam	XV
1.	Drentse Aa	1
2.	Boezemkanalen Duurswold	13
3.	Boezemkanalen Eemskanaal	20
4.	Kanaal Fiemel	28
5.	Hondshalstermeer	35
6.	Hunze	41
7.	Kanalen Hunze/Veenkoloniën	51
8.	Kanalen Westerwolde	59
9.	Mussel Aa/Pagediep	66
10.	Noord-Willemskanaal	74
11.	Boezemkanalen Oldambt	81
12.	Oldambtmeer	87
13.	Schildmeer	93
14.	Westerwoldse Aa-Noord	100
15.	Westerwoldse Aa-Zuid/Ruiten Aa/Runde	108
16.	Zuidlaardermeer	117

Foto omslag: Willem Kolvoort, Hattem*

*onderdeel van het project Beeldschoon Water van de Drentse Milieufederatie en het Drentse Landschap

1 Inleiding

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW, 2000) richt zich op de bescherming van grondwater en oppervlaktewater en stelt zich ten doel dat in 2015 een goede toestand is bereikt. Onder voorwaarden is fasering tot uiterlijk 2027 mogelijk. De uitvoering van de KRW vindt plaats op het niveau van stroomgebieden. In Nederland zijn vier stroomgebieden: Rijndelta, Maas, Schelde en Eems. Per stroomgebied wordt landelijk een stroomgebiedbeheerplan (SGBP) opgesteld. De stroomgebiedbeheerplannen worden gerapporteerd aan de Europese Commissie. Het gebied van waterschap Hunze en Aa's valt onder het deelstroomgebied Nedereems als onderdeel van het stroomgebied van de Eems. In het beheergebied van waterschap Hunze en Aa's worden in totaal 16 oppervlaktewaterlichamen onderscheiden, waarvan in 2009 de begrenzing door de provincies is vastgesteld en in de stroomgebiedsplannen is vastgelegd.

In 2009 zijn ook de ecologische en chemische doelen en maatregelen om de goede toestand van het oppervlaktewater te bereiken bestuurlijk vastgesteld. De doelen en maatregelen zijn opgenomen in de KRW-factsheets, die de basis vormen voor de stroomgebiedbeheerplannen. De factsheets vormen de landelijke digitale rapportage en het format sluit aan bij het voorgeschreven model voor rapportage aan de Europese Commissie. Op deze wijze ontstaat een uniforme wijze van rapporteren die de toegankelijkheid en de transparantie sterk verhoogt. De factsheets, met alle informatie per waterlichaam, en de stroomgebiedbeheerplannen worden eens per zes jaar herzien. Voor de periode 2016-2021 worden de factsheets en de stroomgebiedbeheerplannen uit 2009 geactualiseerd. De informatie in de factsheets is aangepast aan de huidige situatie en waar nodig zijn de teksten aangepast.

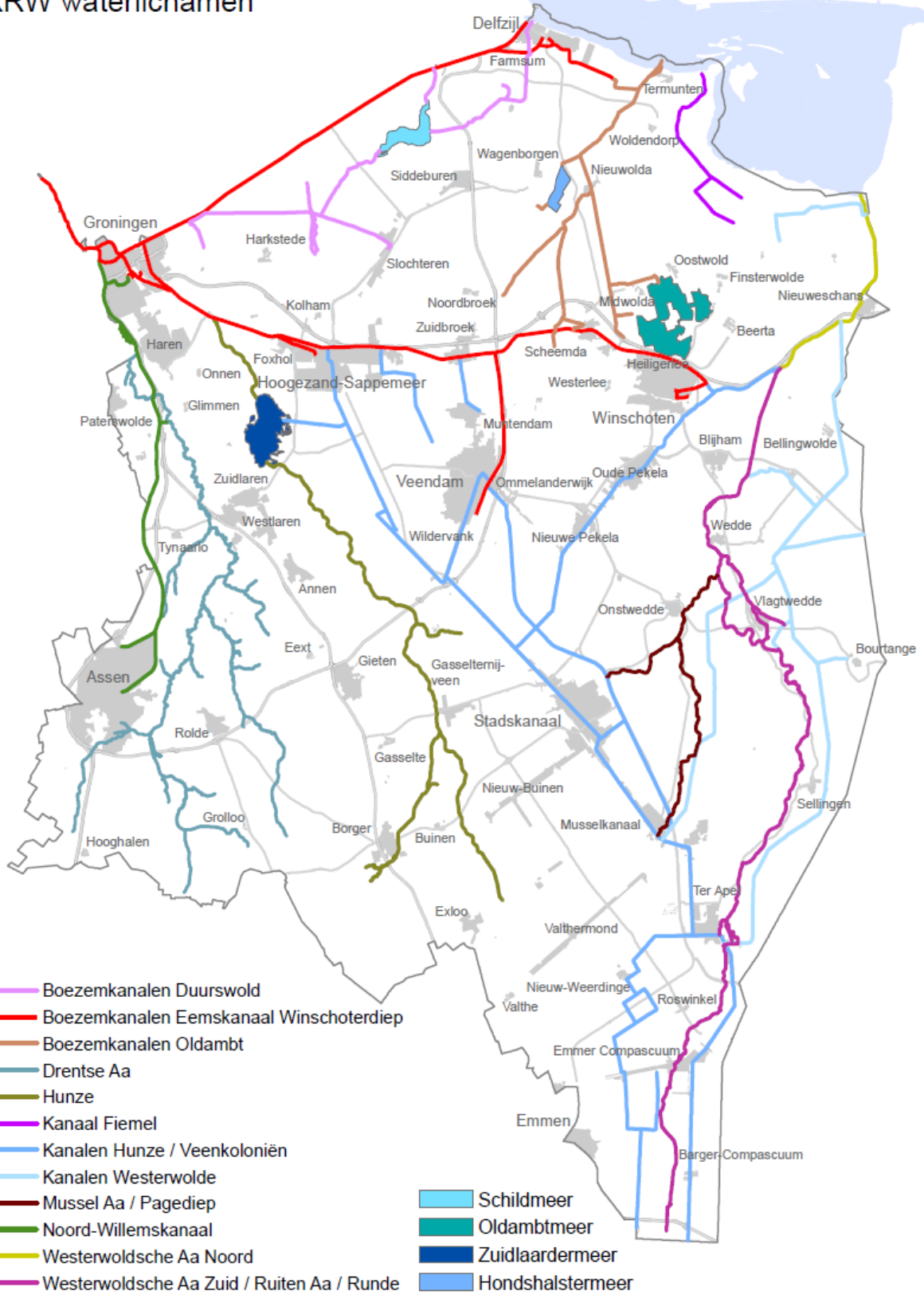
Eind 2015 zijn de definitieve KRW-factsheets vastgesteld. Daarbij wordt opgemerkt dat het waterschap de maatregelpakketten vaststelt waarvoor het waterschap verantwoordelijk is. De provincie stelt de doelen en de begrenzing van de waterlichamen vast én de maatregelen waarvoor de provincie trekker is (voor grondwater en indien van toepassing voor oppervlaktewater).

In hoofdstuk 2 is een toelichting op de onderdelen van de factsheets gegeven. Deze onderdelen betreffen de basisgegevens, de belastingen op de waterlichamen, de status van het waterlichaam (sterk veranderd of kunstmatig), de chemische en ecologische doelen en toestand, de maatregelen en de fasering van het doelbereik. De factsheets zijn opgenomen als hoofdstuk 3.

Voor transparantie over de doelafleiding is een achtergrond document opgesteld waarin de afleiding van de doelen op basis van in 2012 aangepaste maatlatten zijn uitgelegd. Deze aanpassing is een administratieve correctie als gevolg van op last van de Europese Commissie aangepaste maatlatten. Dit achtergronddocument is beschikbaar op de website van het waterschap.

Voor informatie met betrekking tot de grondwaterlichamen wordt verwezen naar de KRW-factsheets die de provincie daarvoor heeft vastgesteld.

KRW waterlichamen

2 Toelichting op de factsheets

In deze toelichting op de factsheets zijn de motiveringen en gehanteerde methodieken uitgewerkt voor alle onderdelen van de factsheets: basisgegevens, belastingen, status, doelen en toestand van de waterlichamen, de maatregelen en de toepassing van uitzonderingen. Tevens is aangegeven welke wijzigingen ten opzichte van de eerdere factsheets zijn aangebracht.

2.1 Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden die een relatie hebben met het waterlichaam.

Toevoegingen ten opzichte van de vorige planperiode

Ten opzichte van de planperiode 2010-2015 is er bij de huidige beschrijving van de waterlichamen meer aandacht voor de beschermde gebieden en de drinkwateronttrekkingspunten. Er is specifiek aangegeven of het oppervlaktewater wordt gebruikt voor onttrekking ten behoeve van menselijke consumptie. Dit is het geval voor de Drentsche Aa. Dit is relevant omdat er in dat geval extra eisen aan de waterkwaliteit worden gesteld. De maatregelen ten behoeve van de drinkwaterfunctie of maatregelen behorend bij de beschermde gebieden worden pas meegenomen in de factsheets wanneer zij bestuurlijk zijn vastgesteld.

Aanpassing begrenzing KRW waterlichamen

Voor een aantal waterlichamen is ten opzichte van de vorige planperiode de begrenzing aangepast. Het betreft kleine correcties, die geen consequenties hebben voor het meetprogramma of het maatregelenpakket. De nieuwe begrenzing van ieder waterlichaam is opgenomen in de factsheets. Het betreft de volgende wijzigingen:

- Zuidlaardermeer → aangelegde moeraszones toegevoegd.
- Schildmeer → nieuwe plas aan de zuid oost zijde toegevoegd.
- Oldambtmeer → definitieve vorm meer ingevoegd (was nog in aanleg bij vorige planperiode).
- Kanalen Duurswold → Rijpmakanaal verwijderd, Scharmer ae toegevoegd.
- Noord-Willemskanaal → Havenkanaal toegevoegd.
- Kanalen Oldambt → nieuwe kanaal verbinding naar gemaal Ennemaborgh + vaarverbinding noordzijde Oldambtmeer toegevoegd.
- Hunze → traject kanaal Buinen-Schoonoord ten zuiden van Borger vervangen door herstelde beekloop Mandelanden (originele bovenloop Hunze).

Aanpassing type KRW-waterlichamen

In 2008 hebben we de kanalen voorlopig getypeerd als meren (M14, ondiepe matig grote gebufferde plassen). Deze keuze is destijds gemaakt omdat er op dat moment nog geen goed functionerende maatlaten voor kanalen beschikbaar waren. Bij de beoordeling en de formulering van de KRW-doelen is destijds wel rekening gehouden met het feit dat kanalen anders functioneren en ingericht zijn dan meren. Nu de maatlaten voor kanalen geoptimaliseerd en gereed zijn, willen we ook de kanalen hun definitieve (werkelijke) typering geven (M6a of M7b).

De gewijzigde typering is als volgt:

M14 → M7b (grote diepe kanalen met scheepvaart): Noord-Willemskanaal en Eemskanaal/Winschoterdiep

M14 → M6a (grote ondiepe kanalen zonder scheepvaart*): kanalen Duurswold, kanaal Fiemel, boezemkanalen Oldambt, kanalen Hunze/Veenkoloniën en kanalen Westerwolde

* geen beroepsvaart en minder dan 2000 schepen per jaar

2.2 Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Dit onderdeel beschrijft de significante belastingen op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan op het waterlichaam. De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyses die zijn uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces. In een aantal gevallen ligt er een kwantitatieve modelanalyse aan ten grondslag, in andere gevallen is de analyse gebaseerd op gebiedskennis en expertjudgement. Er is aangegeven van welke functie deze belasting afkomstig is en er is aangegeven wat het effect ervan zal zijn op het waterlichaam. De bedoeling is dat de belastingen zoveel mogelijk worden teniet gedaan door de maatregelen. De belastingen betreffen naast een belasting met stoffen ook belasting van hydromorfologische ingrepen die zijn uitgevoerd ten behoeve van de functies in het gebied.

2.3 Status, doelen en toestand

2.3.1 Onderbouwing Status

Voor ieder waterlichaam is voorafgaande aan de eerste planperiode de status bepaald: natuurlijk, kunstmatig of sterk veranderd. Wij kennen alleen kunstmatige en sterk veranderde waterlichamen. Waterlichamen kunnen als sterk veranderd worden aangewezen indien noodzakelijke (hydromorfologische) ingrepen voor het bereiken van de goede ecologische toestand significante negatieve effecten hebben op een aantal met name genoemde functies of het milieu in brede zin (KRW-art. 4.3a). Voor kunstmatige waterlichamen kan worden volstaan met het vermelden dat zij door de mens zijn aangelegd. Voor sterk veranderde waterlichamen wordt een uitgebreidere motivering gevraagd die hieronder voor verschillende soorten ingrepen is uitgewerkt. Daarbij is telkens aangegeven voor welke functies de negatieve effecten van herstelmaatregelen significant zijn en waarom het niet mogelijk is om de functies, waarvoor in het verleden ingrepen in het waterlichaam zijn uitgevoerd, op een andere wijze te bedienen met een aanzienlijk minder schade voor het milieu (KRW-art. 4.3b). Ingerepen die zijn aangegeven en waarvan is aangegeven dat zij niet uitvoerbaar zijn vanwege een significant negatief effect op bepaalde functies zijn bijvoorbeeld: Verwijderen waterkeringen, flexibel peilbeheer in boezemwateren, volledig natuurvriendelijke inrichting van wateren met waterhuishoudkundige functie, beperken van scheepvaart in grote kanalen, peilwijziging in kanalen met beroepsvaart, verwijderen sluisen, verwijderen stuwen in agrarisch gebied, dempen watergangen in agrarisch gebied, hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied, verwijderen stuwen in stedelijk gebied, verhogen drainagebasis in stedelijk gebied.

In de vorige planperiode hebben we codes aangegeven per ingreep met uniforme teksten. In de huidige factsheets zijn toelichtingen op maat per waterlichaam gegeven.

2.3.2 Doelen

Prioritaire stoffen

Op grond van de Europese Richtlijn Prioritaire stoffen is een aantal stoffen aangewezen als prioritaire stoffen. Elke afzonderlijke stof heeft een Europese norm die landelijk wettelijk is vastgelegd in het Besluit Kwaliteitseisen en monitoring water (BKMW). In de periode 2010-2015 zijn er aan de Europese lijst met prioritaire stoffen twaalf stoffen toegevoegd; het totaal is nu vijfenveertig prioritaire stoffen. Vanaf 2016 zullen de nieuwe prioritaire stoffen in het monitoringsprogramma worden opgenomen om tot een beoordeling van de chemische toestand te kunnen komen.

Specifieke verontreinigende stoffen

Naast de Europese lijst met prioritare stoffen waarop getoetst wordt, is er nog een landelijke lijst met specifiek verontreinigende stoffen (in de vorige planperiode werden deze stoffen `overige relevante stoffen` genoemd). Voor deze stoffen zijn in de Ministeriële regeling Monitoring (MR Monitoring) (monitorings)indicatoren ("richtwaarden") vastgelegd op grond van art. 15 van de BKMW. Deze stoffenlijst van ongeveer 140 stoffen, oorspronkelijk afkomstig van Richtlijn 76/464, was voorheen geïmplementeerd in de Ministeriële Regeling milieukwaliteitseisen gevaarlijke stoffen van 2004: de zogenaamde MTR-normen (Maximaal Toelaatbaar Risico). Voor deze stoffen zijn deels nieuwe normen afgeleid conform de KRW-aanwijzingen. Voor het overige deel, waarvoor nog niet dergelijke nieuwe normen conform de KRW-aanwijzingen zijn afgeleid, zijn voorsnog de oude MTR-normen aangehouden. Deze zullen op termijn vervangen worden door nieuwe normen afgeleid conform de KRW-aanwijzingen. In ons beheergebied zijn met name de gewasbeschermingsmiddelen van belang.

Fysische chemie

De fysisch- chemische parameters worden beschouwd als ecologie ondersteunende parameters. Voor de parameters totaal stikstof, totaal fosfaat, doorzicht en chloride hanteren we eigen gebiedsgerichte normen, afgestemd op de specifieke kenmerken per gebied. Deze normen worden als maximale (N-tot, P-tot, doorzicht) of minimale (doorzicht) waarde gehanteerd. Voor de overige fysisch-chemische parameters (temperatuur, zuurgraad en zuurstofverzadiging) heeft het waterschap landelijke normen gebruikt conform de BKMW. De fysisch- chemische normen uit 2009 zijn niet gewijzigd.

Tabel 1. Fysisch-chemische doelen per waterlichaam (gebiedsgerichte normen)

Nr	Waterlichaam	Stikstof (mgP/l)	Fosfaat (mgP/l)	Zuurstof (%)	Chlorofyl-a (ug/l)	Doorzicht (cm)	Chloride (mg/l)
1	Eemskanaal en Winschoterdiep	<4,0	<0,20	60-120	<100	>40	<400
2	Oldambtmeer	<4,0	<0,10	60-120	<20	>60	<200
3	Schildmeer	<3,5	<0,10	60-120	<20	>60	<200
4	Hunze	<2,5	<0,10	70-120	<30	>40	<30
5	Zuidlaardermeer	<2,2	<0,10	60-120	<50	>60	<40
6	Boezemkanalen Oldambt	<4,0	<0,15	60-120	<100	>30	<400
7	Kanaal Fiemel	<4,0	<0,20	60-120	<100	>30	<400
8	Westerwoldsche Aa, Ruiten Aa en Runde	<3,0	<0,10	70-120	<50	>40	<60
9	Kanalen Hunze en Veenkoloniën	<3,0	<0,15	60-120	<50	>40	<100
10	Mussel Aa en Pagediep	<3,0	<0,15	70-120	<50	>30	<60
11	Boezemkanalen Duurswold	<4,0	<0,15	60-120	<100	>40	<400
12	Kanalen Westerwolde	<3,5	<0,15	60-120	<50	>40	<100
13	Drentsche Aa	<2,2	<0,10	70-120	<10	>40	<30
14	Westerwoldsche Aa Noord	<5,0	<0,10	70-120	<100	>40	<200
15	Noord-Willemskanaal	<4,0	<0,20	60-120	<100	>40	<100
16	Hondshalstermeer	<4,0	<0,20	60-120	<100	>30	<400

Biologische doelen of hoogte van het GEP (Goed Ecologisch Potentieel)

De te realiseren kwaliteit, het ecologische doel, wordt aangeduid met de formele term Goed Ecologisch Potentieel (GEP). Het GEP wordt beschreven aan de hand van een geselecteerd aantal, door de KRW voorgeschreven biologische en fysisch-chemische parameters.

De biologische parameters zijn algen (fytoplankton), waterplanten (overige waterflora), kleine waterdierpjes (macrofauna) en vissen. De GEP's voor deze parameters zijn getallen op een EKR(Ecologische Kwaliteits Ratio)-schaal van 0 tot 1 per dier- en plantengroep. Landelijk is afgesproken dat in kunstmatige en sterk veranderde wateren (zoals onze wateren gekarakteriseerd zijn) vanaf een score van 0.6 gesproken wordt van een goede toestand. In ons beheersgebied zijn sommige waterlichamen echter dusdanig beïnvloed of aangepast, dat dergelijke scores niet voor alle plant- en diergroepen haalbaar zijn. Daarom zijn in 2009 de desbetreffende doelen bijgesteld naar scores die wel haalbaar zijn (tabel 2). Deze doelen zijn per kwaliteitselement per waterlichaam bepaald op basis van ecologische kennis van de gebieden en het inzicht in de rekenmethode en maatlatten die destijds voorhanden was.

Conform de landelijke afspraak worden voor de periode 2016-2021 geen doelen naar beneden bijgesteld. Ook daarna gebeurt dit alleen bij hoge uitzondering en op basis van een goede bestuurlijk vastgestelde onderbouwing.

In 2012 zijn voor een aantal biologische kwaliteitselementen de maatlatten enigszins bijgesteld. Dit is gebeurd omdat de maatlatten voor sommige elementen te weinig kritisch waren en omdat intercalibratie tussen de verschillende Europese landen daarom vroeg. Met name maatlatten voor vis en macrophyten zijn aangepast. Hierdoor is de toestandsbepaling veranderd. Omdat de doelen grotendeels op de zogenaamde Praagse methode zijn bepaald (uitgaande van de huidige toestand en dan berekening welke verbetering te verwachten is door het nemen van maatregelen) zijn op basis van de nieuwe toestandsbepalingen ook nieuwe doelen berekend. Deze aanpassing is een administratieve correctie. Het betekent geen ambitieverlaging omdat er geen aanpassingen in het maatregelenpakket plaatsvinden als onderdeel van deze herberekening.

Getalsmatig is er bij de aanpassing op basis van de nieuwe maatlatten vooral een verlaging van de doelen voor vis in de beken zichtbaar. Dit wordt o.a. veroorzaakt door een meer kritische deelmaatlat voor stromingsminnende soorten. Een beek zoals de Drentse Aa die grotendeels natuurlijk (vrij afstromend) wordt ingericht krijgt hierbij een hoger doel dan bijvoorbeeld een Ronde/Ruiten Aa/Westerwoldse Aa Zuid. In dit beekstelsel is vooral in de Ruiten Aa sprake van een stromende beek met bijbehorende stromingsminnende soorten terwijl de Ronde en de Westerwoldse Aa meer traag stromende beken zijn waar in verhouding ook meer algemene soorten voorkomen die niet afhankelijk zijn van stroming. Deze lagere getalsmatige herberekeningen op de nieuwe vissen maatlat komen overeen met het beeld van andere waterbeheerders in Nederland.

Naast de correctie als gevolg van de gewijzigde maatlatten zijn ook de getalsmatige doelen van de kanalen aangepast. Dit in verband met de eerder beschreven type aanpassing van M14 naar M6a of M7b. Ook hier geldt dat er geen ambitieverlaging heeft plaatsgevonden omdat er geen aanpassingen hebben plaatsgevonden in het maatregelenpakket.

Een doelstelling van 0.6 is het landelijk vastgestelde maximale doel voor een sterk veranderd of kunstmatig water. Wanneer een doelwaarde in de tabel dus ca. 0.6 bedraagt dan stellen we een maximaal doel. Deze doelwaarden zijn door ons vastgesteld uitgaande van een huidige score en de geplande maatregelen, zodat wij inschatten dat met de geplande maatregelen dit doel haalbaar is. Bij

een veel lagere doelwaarde dan 0.6, zoals bijvoorbeeld bij vis in de beken, vinden wij derhalve dat de landelijk vastgestelde doelwaarde niet realistisch is voor ons water.

De herberekening van de doelen is per waterlichaam nader uitgewerkt in een achtergronddocument.

Tabel 2: Gekwantificeerde ecologische doelstellingen op basis van de nieuwe maatlatten in vergelijking tot de oude ecologische doelstellingen

Doelen	vis		macrofyten		macrofauna		algen	
	Oud	Nieuw	Oud	Nieuw	Oud	Nieuw	Oud	Nieuw
Drentse Aa	0.58	0.35	0.6	0.53	0.6	0.6	nvt	nvt
Hunze	0.55	0.25	0.6	0.59	0.6	0.6	nvt	nvt
Westerw Aa N	0.49	0.31	0.6	0.5	0.5	0.5	nvt	nvt
Westerw Aa Z	0.58	0.25	0.6	0.56	0.6	0.6	nvt	nvt
Pagediep/M	0.51	0.09	0.48	0.6	0.42	0.42	nvt	nvt
Oldambtmeer	0.6	0.55	0.58	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6
Zuidlaardermeer	0.6	0.4	0.53	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6
Hondhalstermeer	0.5	0.3	0.46	0.55	0.53	0.53	0.55	0.5
Schildmeer	0.57	0.5	0.50	0.46	0.6	0.6	0.6	0.6
Kanalen DW	0.6	0.6	0.52	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6
Kanaal Fiemel	0.47	0.6	0.41	0.42	0.51	0.51	0.49	0.49
Kanalen Old	0.6	0.6	0.54	0.46	0.6	0.6	0.6	0.6
Kanalen Hu/vk	0.6	0.6	0.53	0.51	0.6	0.6	0.6	0.6
Kanalen Ww	0.53	0.55	0.55	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6
Eemsk/WsD	0.39	0.39	0.29	0.16	0.34	0.34	0.57	0.57
Nw kanaal	0.42	0.6	0.33	0.4	0.41	0.41	0.6	0.6

2.3.3 Toestand

Monitoring

Vanaf 2007 wordt conform de KRW richtlijnen gemeten. Fysisch- chemische parameters worden in ieder waterlichaam jaarlijks gemeten op een vast KRW- meetpunt. De biologische parameters (vis, macrofyten, macrofauna en algen) worden per waterlichaam eens per 3 jaar gemeten (vis in de kanalen eens in de 6 jaar) op meerdere waarnemingspunten, afhankelijk van het betreffende biologische kwaliteitselement, verspreid over het waterlichaam. In de kanalen worden alleen de parameters macrofyten en vissen in alle kanalen gemeten. Algen en macrofauna zijn tot 2014 overeenkomstig de mogelijkheden van de landelijke richtlijn alleen in kanaal Duurswold gemeten als representant voor alle kanalen. Met ingang van 2014 wordt macrofauna in alle kanalen gemeten, algen volgen per 2015. Voor het Schildmeer wordt het Zuidlaardermeer representatief geacht voor algen en macrofauna.

Prioritaire, specifiek verontreinigende stoffen worden zesjaarlijks op vier meetpunten gemeten. Daar waar we een overschrijding vinden (zoals de prioritaire stof Tributyltin in het Eemskanaal) wordt jaarlijks gemeten.

Tot nog toe werden gewasbeschermingsmiddelen vooral lokaal gemeten, en niet op de KRW- meetpunten. Het waterschap gaat met ingang van 2014 ook gewasbeschermingsmiddelen meten op de KRW- meetpunten.

Toestandbepaling

In de stroomgebiedbeheerplannen wordt aan Europa een chemische en een ecologische toestand gerapporteerd. De chemische toestand betreft de prioritaire stoffen. De ecologische toestand is opgebouwd uit drie componenten: de biologische toestand, de fysisch chemische toestand en de overige specifiek verontreinigende stoffen. De laatste twee componenten worden als ondersteunende parameters van de biologie gezien.

In de factsheets is de volgende kleurcodering gebruikt om de toestandsklassen aan te duiden:

	Slecht
	Ontoereikend
	Matig
	Goed
	Zeer goed

Voor het toekennen van een toestandsklasse (goed, matig, ontoereikend, slecht) van biologische en algemeen fysisch-chemische kwaliteitselementen worden klassengrenzen gehanteerd. De klassengrenzen van de biologische kwaliteitselementen zijn bepaald door de EKR's tussen nul en de afgeleide GEP evenredig te verdelen over de EKR-schaal. Voor de beoordelingsklassen worden de doelen gelijkelijk in 4 delen verdeeld: voorbeeld bij een doel = 0.6, dan geldt een beoordeling slecht = < 0.2, ontoereikend = 0.2-0.4, matig = 0.4-0.6, goed = > 0.6.

De klassengrenzen van de fysisch-chemische kwaliteitselementen zijn voor de parameters totaal stikstof, totaal fosfaat, doorzicht en chloride afgeleid van de door het waterschap gebiedsgerichte normen en bepaald conform de landelijke methodiek zoals gehanteerd in het rapport "Referenties en maatlatten voor natuurlijke watertypen voor de Kaderrichtlijn Water" (STOWA 2007 32). In tabel 3 op pagina XIII en volgend zijn de klassegrenzen voor de stoffen met een gebiedsgerichte norm weergegeven. Voor de overige fysisch-chemische parameters (temperatuur, zuurgraad en zuurstofverzadiging) heeft het waterschap gebruik gemaakt van de landelijke normen en klassengrenzen (STOWA 2007, 32).

Voor de prioritaire stoffen en voor de overige specifieke stoffen worden geen klassengrenzen gehanteerd. De toestand is slecht (codering rood) wanneer er één of meer stoffen de norm overschrijden en zeer goed (codering blauw) wanneer er geen overschrijdingen zijn.

Er worden 4 kleurcoderingen gegeven (voor prioritaire stoffen, overige specifieke verontreinigende stoffen, biologie en fysische chemie) welke uiteindelijk leiden tot een eindoordeel van 2 kleurcoderingen: chemie (prioritaire stoffen) en ecologie (biologie, fysische chemie en specifiek prioritair stoffen).

Conform de landelijke richtlijn gebeurt de toestandbepaling op basis van een gemiddelde van de laatste drie metingen. De biologische toestand wordt bepaald conform de landelijke richtlijn als gemiddelde van de laatste 3 metingen in de laatste 9 jaar. Omdat de biologische kwaliteitselementen 1 keer per 3 jaar worden gemeten, komt dit nu neer op een gemiddelde van de waarnemingen in de jaren 2007 t/m 2012. De toestand wordt bepaald als geheel voor het hele waterlichaam en wordt ontleend aan de scores op deze waarnemingspunten.

Toestanden biologie van de kanalen zijn voor de parameters macrofauna en algen bepaald op basis van projectie van de toestand van Kanalen Duurswold. De macrofauna van het Schildmeer is bepaald op basis van de toestand van het Zuidlaardermeer. In toekomst zal deze projectie worden vervangen door metingen in de afzonderlijke waterlichamen.

Toestand chemie (prioritaire stoffen), algemene fysisch-chemische parameters wordt bepaald conform de landelijke richtlijn als gemiddelde van de jaargemiddelden van 2010 t/m 2012. Dit gebeurt op basis van de metingen op 1 KRW-meetpunt per waterlichaam.

2.4 Maatregelen

In dit onderdeel van de factsheets worden de maatregelen opgesomd die specifiek zijn voor het waterlichaam. Bij de maatregelen voor de periode 2009-2015 is de voortgang aangegeven tot en met 31 december 2013. De nieuwe maatregelen zijn opgedeeld naar periode van uitvoering (2016-2021 en na 2021). Het maatregelpakket voor de periode na 2015 is in beginsel gebaseerd op het maatregelpakket dat in 2009 is vastgesteld. Er is zoveel mogelijk geprobeerd om de resterende maatregelen in de planperiode 2016-2021 uit te voeren. Dit is echter niet voor alle waterlichamen mogelijk, zodat in de factsheets is aangegeven welke maatregelen pas in de laatste planperiode kunnen worden gerealiseerd. De specifieke maatregelen per waterlichaam betreffen vooral inrichtingsmaatregelen.

Aanpassingen van het oorspronkelijke maatregelpakket

Hoewel het grootste deel van de maatregelen uit de huidige planperiode is of wordt uitgevoerd zijn er aanpassingen van het maatregelpakket 2009-2015 nodig geweest. Deze aanpassingen zijn gebaseerd op veranderde inzichten over de effecten van maatregelen en de praktische uitvoerbaarheid. Afhankelijk van de oorzaak is een maatregel gefaseerd of ingetrokken.

De volgende maatregelen zijn aangepast:

- Fasering 3 km beekherstel Drentsche Aa vanwege vertraging in grondverwerving
- Fasering 1.2 km inrichting oevers Hondhalstermeer vanwege wegvallen koppeling Robuuste verbindingzone
- Vervangen van aanleg akkerranden door optimalisatie rioolwaterzuiveringsinstallatie Gieten
- Vervanging zandfilter rioolwaterzuiveringsinstallatie Gieten door optimalisatie RWZI
- Fasering 3 km natuur vriendelijke oevers kanalen Duurswold
- Intrekken 8 verdrogingsmaatregelen Drentsche Aa vanwege het geringe effect op de verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit.

Daarnaast is in een aantal waterlichamen een eerder geplande maatregel voor de periode na 2015 komen te vervallen. Dit betreft:

- Saneren verontreinigde waterbodems Eemskanaal, fase 2 in verband met de wijziging van de Waterwet. Hierin is opgenomen dat een waterbodemsanering alleen noodzakelijk is wanneer er een aantoonbaar negatief effect is op de oppervlaktewaterkwaliteit. Dit is voor het Eemskanaal getoetst en de sanering is als gevolg daarvan ingetrokken als KRW maatregel.
- Aanleg bufferstroken/akkerranden Hunze. Deze maatregel komt te vervallen omdat uit pilots in ons gebied is gebleken dat de akkerranden geen reductie van de nutriëntengehalten in het water bewerkstelligen.
- Helofytenfilter bij de RWZI Gieten wordt niet aangelegd, omdat deze maatregel is vervangen door optimalisatie van de RWZI in de planperiode 2010-2015.

Voor twee waterlichamen (Hondshalstermeer en Zuidlaardermeer) wordt eerst nog een inrichtings/herstelplan gemaakt. Voor het Hondshalstermeer betekent dit dat geplande inrichtingsmaatregelen gefaseerd zijn. Voor het Zuidlaardermeer dat er mogelijk nog extra (nog niet geplande) maatregelen voorgesteld gaan worden. Voor de Drentsche Aa en de Hunze wordt een onderzoek uitgevoerd naar mogelijke fosfaatnalevering van de bodem. Hier kunnen eventueel nog extra maatregelen uit naar voren komen.

Generieke maatregelen

Door de benedenstreams gelegen ligging in enkele internationale stroomgebieden is Nederland voor het realiseren van doelen voor diffuse verontreiniging en prioritair stoffen in belangrijke mate afhankelijk van maatregelen die door de Europese Commissie in Europees verband verplicht gesteld worden (en die dus ook in bovenstreams gelegen landen worden genomen). Mede met het oog op een gewenste Europese stroomgebied brede afweging (level-playing field), en daarmee behoud van een concurrerend bedrijfsleven, zet Nederland in op het maken van benodigde afspraken voor aanvullende maatregelen in Europees verband. Deze maatregelen zijn in het stroomgebiedsbeheerplan aangegeven.

Terugdringing van prioritair stoffen wordt gereguleerd door Europese regelgeving en/of door lozingsvoorschriften, gesteld bij algemene regels en/of vergunningen van het waterschap. Het landelijke Activiteitenbesluit van 1 januari 2013 bevat regels waaraan onder meer de landbouwsector zich moet houden. Binnen de agrarische sectoren worden initiatieven genomen ter verduurzaming van de landbouw. Het waterschap zet monitoring, toezicht, communicatie en uitvoering van projecten in. De generieke aanpak van meststoffen vindt plaats op basis van de Meststoffenwet en het 5e Actieprogramma Nitraatrichtlijn 2014 - 2017.

Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt in Nederland een toelatingsregime waarbij alleen gewasbeschermingsmiddelen gebruikt mogen worden die zijn toegelaten door het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). Het landelijke beleid voor de verdere verduurzaming van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is vastgelegd in de tweede Nota duurzame gewasbescherming (nota "Gezonde groei, duurzame oogst", mei 2013), waarin een uitvoeringsagenda is opgenomen met maatregelen voor de periode 2013-2023. Als uitvloeisel daarvan zal in het Activiteitenbesluit opgenomen worden dat het afvalwater van glastuinbouwbedrijven gezuiverd wordt voor lozing. Het kabinet wil dat deze verplichting in 2016 van kracht wordt.

Vergunningverlening en handhaving

Voor behoud en verbetering van de waterkwaliteit zet het waterschap het wettelijke instrument vergunningverlening en handhaving in om emissies tegen te gaan. Wij maken gebruik van twee elkaar aanvullende beleidskaders van het preventieve waterkwaliteitsbeleid:

1. Een algemeen beleidskader dat van toepassing is op alle wateren en dat uit twee sporen bestaat:
 - a. het brongericht spoor en b. het waterkwaliteitsspoor. In de Ministeriële Regeling Omgevingsrecht (MOR) zijn de Nederlandse informatiedocumenten opgenomen, waaraan wij moeten toetsen voor de invulling van de Best Beschikbare Technieken (BBT). Hiermee geven wij invulling aan het waterkwaliteitsspoor;
2. Een aanvullend beleidskader dat zich specifiek richt op de waterlichamen met oog op uitvoering van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Het Nationaal Waterplan vormt in belangrijke mate dit kader.

Overige maatregelen

Naast de inrichtingsmaatregelen en het generieke emissie beleid verbetert de waterkwaliteit ook door de volgende niet-KRW-maatregelen:

- Aangepast beheer en onderhoud waarbij wateren met een hoge natuurwaarden of een geringe watervoerende functie een hierop aangepast beheer krijgen. (bijvoorbeeld een lagere onderhoudsfrequentie of een beheer dat is afgestemd op de lokale KRW/N2000 doelen)
- Projectmatige emissiereductie in het glastuinbouwgebied van Klazienaveen en Zuidbroek
- Optimalisatie van de zuiveringen en de transitie van de rwzi's naar een grondstoffenfabriek
- Reductie van veenoxidatie (afhankelijk van uitkomst pilots veenoxidatie)
- Faciliteren van de aanleg van bloemrijke akkerranden
- Optimalisatie van de waterketen

Koppeling met andere verplichtingen

Meer dan de vorige planperiode is er aandacht voor de koppeling met andere verplichtingen zoals Natura 2000, de bescherming van de drinkwaterwinningen, de zwemwaterrichtlijn en de KRW grondwater.

Natura 2000

In ons beheergebied liggen vijf Natura 2000 gebieden: Lieftingsbroek, Witterveld, Drouwenerzand, Drentse Aa en het vogelhabitatgebied Zuidlaardermeer. Voor de komende planperiode moeten eventuele watermaatregelen voor Natura 2000 gebieden worden opgenomen in het Stroomgebiedbeheerplan. Voor de eerste drie gebieden worden geen extra maatregelen verwacht, omdat respectievelijk Lieftingsbroek al is ingericht als Natura 2000 gebied, Witterveld een hoogveen gebied is waarvoor geen oppervlaktewatermaatregelen worden verwacht en ook voor het gebied Drouwenerzand worden geen oppervlaktewatermaatregelen voorzien. Voor het Zuidlaardermeer is het beheerplan al gereed en is als maatregel het al lopende onderzoek naar een meer natuurlijk peilbeheer opgenomen. Voor de Drentse Aa is het uitvoeringsplan in juni 2014 nog niet gereed. Een deel van de verwachte maatregelen (3 beekpeilverhogende projecten) komen overeen met de al geplande KRW maatregel. De overige maatregelen (naar verwachting nog een aantal onderzoeken naar beekpeilverhoging en extra beekpeilverhogende maatregelen) zijn nog niet opgenomen omdat deze nog niet bestuurlijk zijn vastgesteld.

Zwemwater

Sinds 2006 is de Europese Zwemwaterrichtlijn van kracht ter bescherming van de gezondheid van zwemmers. De richtlijn is een aanvulling op de Kaderrichtlijn Water. De zwemwaterrichtlijn deelt het zwemwater in kwaliteitsklassen in ten aanzien van de bacteriologische waterkwaliteit. Volgens de richtlijn moeten in 2015 alle officiële zwemwaterlocaties in ieder geval 'aanvaardbaar' zijn (resultaatsverplichting) en op termijn 'goed' tot 'uitstekend' (inspanningsverplichting). Voor alle zwemplassen zijn de afgelopen planperiode conform de Europese Zwemwaterrichtlijn zwemwaterprofielen opgesteld. In 2013 zijn er twee zwemplassen met een onvoldoende bacteriologische kwaliteit (van de totaal 44 zwemplassen in ons gebied). In 2014 onderzoeken we de bronnen van bacteriële verontreiniging in deze plassen, leidend tot een maatregelplan. Omdat dit twee geïsoleerde kleine zwemplassen betreft, is deze maatregel niet opgenomen als KRW maatregel.

Naast de bacteriologische kwaliteit kan explosieve groei van blauwalg leiden tot een negatief zwemadvies of zelfs tot tijdelijke sluiting van een zwemlocatie. De afgelopen jaren zijn in ons gebied op ongeveer tien locaties regelmatig problemen met blauwalgen opgetreden, waaronder een locatie in een KRW-waterlichaam (Zuidlaardermeer). Op deze locaties gaan we het waterkwaliteitsonderzoek uitbreiden met als doel om de advisering te verbeteren en een beter advies op maat te kunnen geven.

Deze onderzoeksmaatregel is in de beslisnota opgenomen als maatregel waar de waterschappen en provincies gezamenlijk aan gaan werken, maar is geen officiële KRW/zwemwater maatregel voor bijvoorbeeld het Zuidlaardermeer omdat het geen bacteriële verontreiniging betreft.

Oppervlaktewaterwinning ten behoeve van drinkwaterbereiding

In de Drentsche Aa wordt oppervlaktewater onttrokken ten behoeve van drinkwaterbereiding, waardoor er binnen de KRW extra eisen aan de kwaliteit van het oppervlaktewater van de Drentsche Aa worden gesteld. De maatregelen betreffen vooral de aanpak van de overschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen. We hebben bij de Drentsche Aa een KRW maatregel opgenomen “aanpak gewasbeschermingsmiddelen binnen het gebiedsdossier drinkwater”. De precieze uitwerking van de maatregel vindt rond de zomer van 2014 plaats. De tekst van de KRW maatregel zal niet meer wijzigen maar de werkelijke invulling is pas duidelijk na bestuurlijke vaststelling (eind 2014).

KRW grondwater

Vanuit de KRW grondwater is voor twee waterlichamen een mogelijke negatieve beïnvloeding van de oppervlaktewaterkwaliteit door de kwaliteit van het grondwater geconstateerd (voor fosfaat bij kanaal Fiemel en voor gewasbeschermingsmiddelen bij de Drentsche Aa). Nu zijn hiervoor nog geen maatregelen opgenomen. Dit gaat na bestuurlijke goedkeuring waarschijnlijk nog wel gebeuren (in 2014 of 2015).

2.5 Toepassing uitzonderingen

De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan realisatie van de doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motivatie moet worden aangegeven. Dit onderdeel omvat vier categorieën: fasering van het doelbereik, doelverlaging, tijdelijke achteruitgang, nieuwe ontwikkelingen.

Fasering van doelbereik

We maken voor een groot aantal waterlichamen gebruik van de mogelijkheid tot fasering van doelbereik (KRW artikel 4.7). Voor de onderbouwing worden drie categorieën onderscheiden: Natuurlijke omstandigheden (onderverdeeld in nalevering, historische belasting & trage effecten van maatregelen). Technisch onhaalbaar (onderverdeeld in maatschappelijk draagvlak, synergie met andere Beleidsvoornemens & uitvoeringscapaciteit) en onevenredig kostbaar (te hoge lasten).

In de factsheets is aangegeven welke van deze categorieën van toepassing is op het betreffende waterlichaam.

Doelverlaging

In Nederland is tussen Rijk, provincies en waterschappen een beleidsafspraken gemaakt dat er vóór 2021 niet wordt overgegaan tot doelverlaging. De administratieve aanpassingen van de doelen door de aanpassing van de maatregelen wordt niet gezien als doelverlaging, omdat de ambities en de maatregelen overeind zijn gebleven. Voor vrijwel alle waterlichamen gaan wij ervan uit dat we met de geplande maatregelen uiterlijk in 2027 het doel behalen. Voor een enkel waterlichaam, zoals bijvoorbeeld het Hondshalstermeer, wordt bekeken wat het best haalbare resultaat is en welke maatregelen kosteneffectief zijn en wordt op termijn doelverlaging niet uitgesloten.

Tijdelijke achteruitgang

In geen van de waterlichamen wordt een beroep gedaan op tijdelijke achteruitgang (art 4.6 van de KRW)

Nieuwe fysische ontwikkelingen

In geen van de waterlichamen wordt een beroep gedaan op art 4.7 KRW met betrekking tot nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden.

Tabel 3: klassegrenzen voor parameters met een gebiedsgerichte norm

Doorzicht (in m)*	Type	GEP-goed	Matig	Ontoereikend	Slecht
Boezemkanalen Duurswold	M6a	> 0,4	0,27 - 0,4	0,2 - 0,27	< 0,2
Eemskanaal Winschoterdiep	M7b	> 0,4	0,27 - 0,4	0,2 - 0,27	< 0,2
Kanaal Fiemel	M6a	> 0,3	0,2 - 0,3	0,15 - 0,2	< 0,15
Hondhalstermeer	M14	> 0,3	0,2 - 0,3	0,15 - 0,2	< 0,15
Kanalen Hunze-Veenkoloniën	M6a	> 0,4	0,27 - 0,4	0,2 - 0,27	< 0,2
Kanalen Westerwolde	M6a	> 0,4	0,27 - 0,4	0,2 - 0,27	< 0,2
Noord-Willemskanaal	M7b	> 0,4	0,27 - 0,4	0,2 - 0,27	< 0,2
Boezemkanalen Oldambt	M6a	> 0,3	0,2 - 0,3	0,15 - 0,2	< 0,15
Oldambtmeer	M14	> 0,6	0,4 - 0,6	0,3 - 0,4	< 0,3
Schildmeer	M14	> 0,6	0,4 - 0,6	0,3 - 0,4	< 0,3
Zuidlaardermeer	M14	> 0,6	0,4 - 0,6	0,3 - 0,4	< 0,3

* doorzicht is geen relevante parameter voor de factsheets van beken.

Totaal fosfaat (mg/l)	Type	GEP-goed	Matig	Ontoereikend	Slecht
Drentse Aa	R5	< 0,1	0,1 - 0,13	0,13 - 0,3	> 0,3
Boezemkanalen Duurswold	M6a	< 0,15	0,15 - 0,3	0,3 - 0,6	> 0,6
Eemskanaal Winschoterdiep	M7b	< 0,2	0,2 - 0,4	0,4 - 0,8	> 0,8
Kanaal Fiemel	M6a	< 0,2	0,2 - 0,4	0,4 - 0,8	> 0,8
Hondhalstermeer	M14	< 0,2	0,2 - 0,4	0,4 - 0,8	> 0,8
Hunze	R5	< 0,1	0,1 - 0,13	0,13 - 0,3	> 0,3
Kanalen Hunze-Veenkoloniën	M6a	< 0,15	0,15 - 0,3	0,3 - 0,6	> 0,6
Kanalen Westerwolde	M6a	< 0,15	0,15 - 0,3	0,3 - 0,6	> 0,6
Mussel Aa/Pagediep	R12	< 0,15	0,15 - 0,3	0,3 - 0,6	> 0,6
Noord-Willemskanaal	M7b	< 0,2	0,2 - 0,4	0,4 - 0,8	> 0,8
Boezemkanalen Oldambt	M6a	< 0,15	0,15 - 0,3	0,3 - 0,6	> 0,6
Oldambtmeer	M14	< 0,1	0,1 - 0,13	0,13 - 0,3	> 0,3
Schildmeer	M14	< 0,1	0,1 - 0,13	0,13 - 0,3	> 0,3
Westerwoldsche Aa Noord	R7	< 0,15	0,15 - 0,3	0,3 - 0,6	> 0,6
Ww Aa Zuid/Ruiten Aa/Runde	R5	< 0,1	0,1 - 0,13	0,13 - 0,3	> 0,3
Zuidlaardermeer	M14	< 0,1	0,1 - 0,13	0,13 - 0,3	> 0,3

Totaal stikstof (mg/l)	Type	GEP-goed	Matig	Ontoereikend	Slecht
Drentse Aa	R5	< 2,2	2,2 - 4,4	4,4 - 6,6	> 6,6
Boezemkanalen Duurswold	M6a	< 4	4,0 - 6,0	6,0 - 8,0	> 8
Eemskanaal Winschoterdiep	M7b	< 4	4,0 - 6,0	6,0 - 8,0	> 8
Kanaal Fiemel	M6a	< 4	4,0 - 6,0	6,0 - 8,0	> 8
Hondhalstermeer	M14	< 4	4,0 - 6,0	6,0 - 8,0	> 8
Hunze	R5	< 2,5	2,5 - 5,0	5,0 - 7,5	> 7,5
Kanalen Hunze-Veenkoloniën	M6a	< 3	3,0 - 4,5	4,5 - 6,0	> 6
Kanalen Westerwolde	M6a	< 3,5	3,5 - 5,2	5,2 - 7,0	> 7
Mussel Aa/Pagediep	R12	< 3	3,0 - 4,5	4,5 - 6,0	> 6
Noord-Willemskanaal	M7b	< 4	4,0 - 6,0	6,0 - 8,0	> 8
Boezemkanalen Oldambt	M6a	< 4	4,0 - 6,0	6,0 - 8,0	> 8
Oldambtmeer	M14	< 4	4,0 - 6,0	6,0 - 8,0	> 8
Schildmeer	M14	< 3,5	3,5 - 5,2	5,2 - 7,0	> 7
Westerwoldsche Aa Noord	R7	< 5	5,0 - 10,0	10,0 - 15,0	> 15
Ww Aa Zuid/Ruiten Aa/Runde	R5	< 3	3,0 - 4,5	4,5 - 6,0	> 6
Zuidlaardermeer	M14	< 2,2	2,2 - 4,4	4,4 - 6,6	> 6,6

Totaal chloride(mg/l)	Type	GEP-goed	Matig	Ontoereikend	Slecht
Drentse Aa	R5	< 30	30 - 80	80 - 130	> 130
Boezemkanalen Duurswold	M6a	< 400	400 - 450	450 - 500	> 500
Eemskanaal Winschoterdiep	M7b	< 400	400 - 450	450 - 500	> 500
Kanaal Fiemel	M6a	< 400	400 - 450	450 - 500	> 500
Hondhalstermeer	M14	< 400	400 - 450	450 - 500	> 500
Hunze	R5	< 30	30 - 80	80 - 130	> 130
Kanalen Hunze-Veenkoloniën	M6a	< 100	100 - 150	150 - 200	> 200
Kanalen Westerwolde	M6a	< 100	100 - 150	150 - 200	> 200
Mussel Aa/Pagediep	R12	< 60	60 - 110	110 - 160	> 160
Noord-Willemskanaal	M7b	< 100	100 - 150	150 - 200	> 200
Boezemkanalen Oldambt	M6a	< 400	400 - 450	450 - 500	> 500
Oldambtmeer	M14	< 200	200 - 250	250 - 300	> 300
Schildmeer	M14	< 200	200 - 250	250 - 300	> 300
Westerwoldsche Aa Noord	R7	< 200	200 - 250	250 - 300	> 300
Ww Aa Zuid/Ruiten Aa/Runde	R5	< 60	60 - 110	110 - 160	> 160
Zuidlaardermeer	M14	< 40	40 - 90	90 - 140	> 140

Factsheet: NL33DA

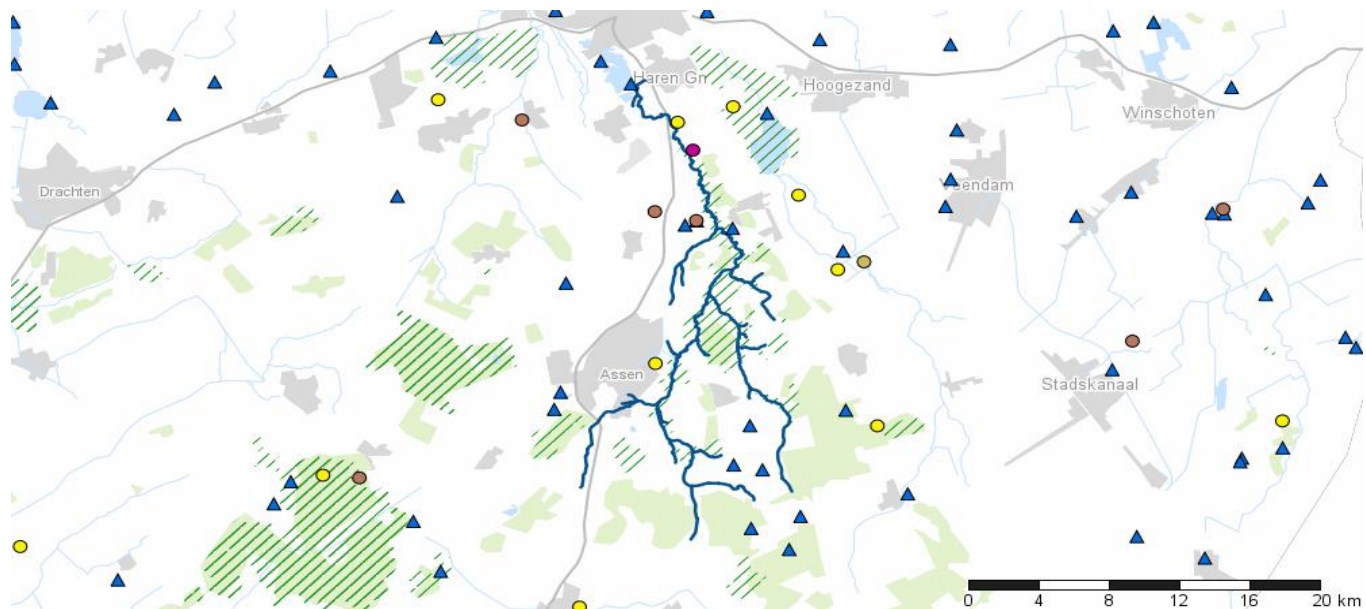
Drentse Aa

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Drentse Aa	Code:	NL33DA
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	R5
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Ja
Provincies:	Provincie Groningen, Provincie Drenthe		
Gemeenten:	Aa en Hunze, Assen, Haren, Midden-Drenthe, Tynaarlo		

 KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winningen voor menselijke consumptie:
 Natura2000 gebied	 Publieke grondwaterwinning
 Schelpdierwater	 Industriële grondwaterwinning
 Zwemwaterlocatie	 Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Een langzaam stromende, meanderende laaglandbeek met zandbanken en overhangende oevers die voor het overgrote deel in Drenthe ligt. Een klein benedenstrooms deel, dat in 2004 deels in oorspronkelijke staat is hersteld, ligt in Groningen. De beek ligt in een gevarieerd landschap van open oeverlanden en boomwallen en kent plaatselijk een beek begeleidend vegetatie met bomen waardoor beschaduwing optreedt. De beek wordt gevoed door regen- en kwelwater en kent géén aanvoer van gebiedsvreemd water. Het beekstelsel van de Drentse Aa is grotendeels nog intact en wordt binnen Nederland beschouwd als een van de hydrologisch meest gave beekdalsystemen. De Drentse Aa ligt in een uniek gebied vanwege de grote mate van landschappelijke gaafheid, cultuurhistorie en archeologische waarden en de aanwezigheid van relatief grote oppervlakten waardevolle natte natuur.

Toelichting:

Het waterlichaam van de Drentse Aa ligt deels in, en beïnvloedt het Natura2000 gebied Drentse Aa. Het Natura2000 gebied Witterveld ligt in het stroomgebied van de Drentse Aa, maar het waterlichaam doorkruist dit gebied niet. (zie www.natura2000.nl). Het beekdal van de Drentse Aa is ook aangewezen als Nationaal beek en esdorpenlandschap en deels als Nationaal park Drentsche Aa, het waterlichaam van de Drentsche Aa is hier onderdeel van (zie Provinciale Omgevingsverordening prov. Drenthe)

Het waterlichaam Drentse Aa is voor het grootste deel aangewezen als waterwingebied voor de onttrekking van oppervlaktewater ten behoeve van de bereiding van drinkwater. Daarnaast stroomt het waterlichaam langs het grondwaterbeschermingsgebied in Assen. (Bron: Provinciale Omgevingsverordening prov. Drenthe). In 2015 is het Uitvoeringsprogramma Oppervlaktewaterwinning Drentsche Aa vastgesteld en ondertekend.

Beschermde gebieden:

- **Habitatrichtlijn gebied**
Drentsche Aa-gebied (NL_HAB_25)

Status: Sterk Veranderd

De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeversversterking
- Overig

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting				■	
Beperken piekafvoeren in bovenlopen agrarisch gebied				■	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	<p>Door het hanteren van een flexibeler peilbeheer in dit waterlichaam kunnen in (extreem) natte situaties hogere waterstanden optreden waardoor de kans op overstroming en wateroverlast toe neemt. Een gevolg hiervan is een aanzienlijke schade voor zowel de landbouw als het stedelijk gebied (gemeente Assen en de dorpen in het beekdal).</p> <p>Het beperken van piekafvoeren in de bovenlopen is vanwege van schade aan de functie landbouw niet mogelijk</p> <p>Een deel van de benedenloop van de Drentsche Aa kent een gestuwd waterpeil omdat deze in open verbinding staat met de boezem. Dit zorgt voor een sterke afname van de stroming bij lagere waterafvoeren. Door de uitgevoerde waterhuishoudkundige aanpassingen in de bovenlopen van de Drentsche Aa t.b.v. de landbouw is het afvoerregime van de beek veranderd. Met name de piekafvoeren zijn hierdoor toegenomen. Dit heeft o.a. geleid tot de aanleg van verdeelwerk Loon waarmee piekafvoeren vanuit het beekstelsel naar het Havenkanaal/Noord-Willemskanaal worden afgevoerd. Dit heeft het natuurlijke afvoerpatroon van de beek tijdens hoogwatersituaties (inundaties) sterk beïnvloed.</p>

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar
- alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

Motivering:

alternatieven meer negatieve effecten op het milieu: wanneer we de kaden zouden weghalen in de benedenloop zal het laaggelegen gebied langs de beek permanent inunderen, waardoor het specifieke karakter van de beek verdwijnt.

verdeelwerk Loon geheel verwijderen is technisch onhaalbaar vanwege de noodzakelijke afwatering van de stad Assen en woonkernen benedenstrooms van het verdeelwerk Loon.

Onevenredig hoge kosten: Omdat het areaal waar schade optreedt door wateroverlast over het algemeen vele hectaren bedraagt, is het verplaatsen van hier gelegen gebruiksfuncties alleen tegen onevenredig hoge kosten mogelijk.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring biologisch evenwicht
diffuse bronnen	Run-off (afstromend wegwater en regenwaterriolen)	Stedelijke ontwikkeling	Bestrijdingsmiddelen / Zware metalen / Nutrienten
regulering waterbeweging	Hydrologische verandering watersysteem voor hoogwaterbescherming	Hoogwaterbescherming	Vermindering natuurlijke beekprocessen en leefgebied voor aquatische flora en fauna. Verandering afvoer karakteristiek en vermindering bergingscapaciteit
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hoogwaterbescherming	Hoogwaterbescherming	
regulering waterbeweging	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Landbouw	Verandering afvoer karakteristiek
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen - anders / overig	Anders	Kunstmatige waterhuishouding Barrières

Toelichting:

De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyse die is uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces.

De belastingen komen ondermeer vanuit de landbouw (belangrijkste, zowel nutriënten als gewasbeschermingsmiddelen) en stedelijk gebied (gewasbeschermingsmiddelen).

Daarnaast is door regulering waterbeweging en morfologische aanpassing de waterhuishouding kunstmatig en verandering in afvoer karakteristiek en vermindering bergingscapaciteit opgetreden. Als gevolg hiervan vermindering natuurlijke processen en leefgebied voor aquatische flora en fauna.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,53	 *			
Vis (EKR)	≥ 0,35	 *			
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,10	 *			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,20	 *			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 30	 *			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	 *			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120	 *			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
carbendazim				
esfenvaleraat				
terbutylazine				

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandbeoordeling (het doeltype, hier R5) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De biologie voldoet nog niet aan de doelen omdat een deel van de maatregelen nog niet is uitgevoerd. Een deel van de hermeandering is recent aangelegd. Hierbij zal het nog enige tijd duren voordat we een effect van de maatregel kunnen verwachten. Een deel van de hermeandering moet nog plaatsvinden na 2015.

Op het KRW-meetpunt voldoen N en P weliswaar aan de doelen, maar elders in het waterlichaam komen hogere concentraties voor in bovendien voor nutriënten kwetsbaardere systemen.

Op het KRW-meetpunt komen geen overschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen voor. Metingen die verricht zijn in andere delen van het watersysteem wijzen echter uit dat gewasbeschermingsmiddelen in hoge concentraties voorkomen in dit watersysteem (tot normoverschrijdingen), in bovendien voor gewasbeschermingsmiddelen kwetsbaardere systemen dan ter plaatse van het KRW-meetpunt. Daarom is een beheerdersoordeel toegepast. De stoffen die genoemd zijn, worden aangepakt binnen het Uitvoeringsprogramma Oppervlaktewaterwinning Drentsche Aa.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
benzo(ghi)peryleen				

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
fluorantheen				

Motivering chemische toestand:

Benzo(ghi)peryleen is ubiquitair, dit betekent dat de maatregelen om de emissies van deze stof te reduceren al zijn genomen. De stof is echter alomtegenwoordig, het duurt een tijd voordat de stof uit het water is verdwenen.

Fluorantheen is een PAK. In de komende planperiode onderzoeken we of we hiervoor extra maatregelen moeten gaan nemen.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *	 *		
	Biologie totaal	 *			
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *	 *		

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

Wateronttrekking ten behoeve van menselijke consumptie (beoordeling 2015)

Normoverschrijding toestandsbepaling 2015	Ja
Toename zuiveringsinspanning	Ja

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: afkoppelopgave gemeente Assen	Omvang: 0,65 ha
SGBP omschrijving: zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer: Gemeente Assen	
Voortgang: ha Uitgevoerd: 0,65	Motivering:
Toelichting:	
Oorspronkelijke naam: baggeren Nijlands loopje (gemeente Assen)	Omvang: 1.000 m3
SGBP omschrijving: verwijderen eutrofe bagger	
Initiatiefnemer: Gemeente Assen	
Voortgang: m3 Uitgevoerd: 1.000	Motivering:
Toelichting: < 2015	
Oorspronkelijke naam: herinrichting Deurzerdiep - Amelterbos	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang: stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting: < 2015	
Oorspronkelijke naam: hermeandering beektrajecten Anreepdiep. Deurzerdiep. Zeegser loopje (3 km)	Omvang: 3 km
SGBP omschrijving: verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang: km Uitgevoerd: 3	Motivering:
Toelichting: < 2015	
Oorspronkelijke naam: onderzoek naar beekpeilverhogende maatregelen en inrichting	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang: stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting: < 2015	

Oorspronkelijke naam:	saneren riooloverstort HBDA (gemeente Tynaarlo)		Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	aanpakken overstorten gemengde stelsels			
Initiatiefnemer:	Gemeente Tynaarlo			
Voortgang:	stuks	Motivering:		
	Uitgevoerd: 1			
Toelichting:	< 2015			

Oorspronkelijke naam:	verdrogingsbestrijding 2000 ha Drentse deel		Omvang:	3 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen			
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's			
Voortgang:	stuks	Motivering:		
	Uitgevoerd: 2 Gefaseerd: 1	De uitvoering is gestart maar wordt in de volgende planperiode in 2016 afgerond		
Toelichting:	De opgave is teruggebracht van 11 st. naar 3 st. 8 st. vervallen als opgave voor het oppervlaktewaterlichaam, bestuursvoorstel 19-12-12, voorstel opnemen bij opgave grondwaterlichaam Motivatie: voor 8 st. geen directe relatie met oppervlaktewaterlichaam aantoonbaar.			

Oorspronkelijke naam:	verdrogingsbestrijding. 200 ha Groninger deel (Westerlanden. Lappenvoort, Besloten venen)		Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen			
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's			
Voortgang:	stuks	Motivering:		
	Uitgevoerd: 1			
Toelichting:	De opgave is teruggebracht van 2 st. naar 1 st. 1 st. vervallen als opgave voor het oppervlaktewaterlichaam, bestuursvoorstel 19-12-12, voorstel opnemen bij opgave grondwaterlichaam < 2015 Motivatie: voor 1 st. geen directe relatie met oppervlaktewaterlichaam aantoonbaar.			

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam:	hermeandering beektrajecten delen van Witterdiep (1 km)	Omvang: 1 km
SGBP omschrijving:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn gebied	
Toelichting:		
Oorspronkelijke naam:	inrichting Rolderdiep	Omvang: 3 km
SGBP omschrijving:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn gebied	
Toelichting:		
Oorspronkelijke naam:	Inrichtingsplan Hermeandering Amerdiep	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn gebied	
Toelichting:		
Oorspronkelijke naam:	Maatregelen Uitvoeringsprogramma oppervlaktewaterwinning Drentse Aa	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn gebied	
Toelichting:	Betreft emissies vanuit landbouw en stad. Het Uitvoeringsprogramma betreft onderzoek en maatregelen.	
Oorspronkelijke naam:	Onderzoek fosfaat nalevering uit de bodem door doorslag van gronden	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:		
Toelichting:		
Oorspronkelijke naam:	Opheffen visbarrières o.a. Rolderdiep	Omvang: 3 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:		
Toelichting:		
Oorspronkelijke naam:	verhoging beekpeillen. verhoging grondwaterstanden. vermindering grondwaterwinning	Omvang: 3 stuks
SGBP omschrijving:	aanpassen streefpeil	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn gebied	
Toelichting:	Vergroten afvoer verdeelwerk Loon i.c.m. beekpeilverhoging Loonerdiep en Taarლოსche diep, Anloerdiep, Zeegserloopje	

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Oorspronkelijke naam: inrichting Amerdiep	Omvang: 2,8 km
SGBP omschrijving: verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn: Habitatrichtlijn gebied	
Toelichting:	

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Overige waterflora, Vis-kwaliteit
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Overige waterflora, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Een aanzienlijk deel van de inrichtingsmaatregelen wordt in de eerste en tweede planperiode uitgevoerd. Uit onderzoek is gebleken dat het in veel gevallen een aantal jaar kan duren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen zijn de effecten van maatregelen in de eerste en tweede planperiode pas in de derde planperiode volledig van kracht.

Onevenredig kostbaar

Waterschap Hunze en Aa's ontvangt jaarlijks ongeveer € 85 miljoen aan inkomsten (stand van zaken 2015). Voor het KRW maatregelenpakket van de periode 2016-2021 wordt jaarlijks gemiddeld € 3.77 miljoen uitgetrokken, waarmee de kosten binnen de randvoorwaarde blijven van beperkte lastenstijging voor de burger zoals afgesproken met het bestuur. De overige maatregelen staan gepland na 2021, omdat het eerder uitvoeren van meer maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt beschouwd.

Technisch onhaalbaar

Vanwege het maatschappelijke draagvlak, vindt grondverwerving vrijwel altijd plaats op vrijwillige basis. Een gefaseerde uitvoering is dan in veel gevallen voordeliger, omdat hiermee het opdrijven van grondprijzen kan worden tegengegaan. Bovendien is het niet aannemelijk dat alle benodigde gronden voor herinrichting tijdig verworven zijn, want er is vervolgens ook nog tijd nodig voor realisatie van maatregelen. Kansen om grond te verwerven zijn vaak gebonden aan bepaalde gebeurtenissen (ruilverkaveling, bedrijfsovernames), die zich lang niet op alle locaties binnen de komende periode zullen voordoen. Dergelijke grootschalige gebiedsprocessen kennen mede als gevolg van juridische procedures een doorlooptijd die de planperiode overschrijft. Dit heeft als consequentie dat fasering nodig is.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33DW_2

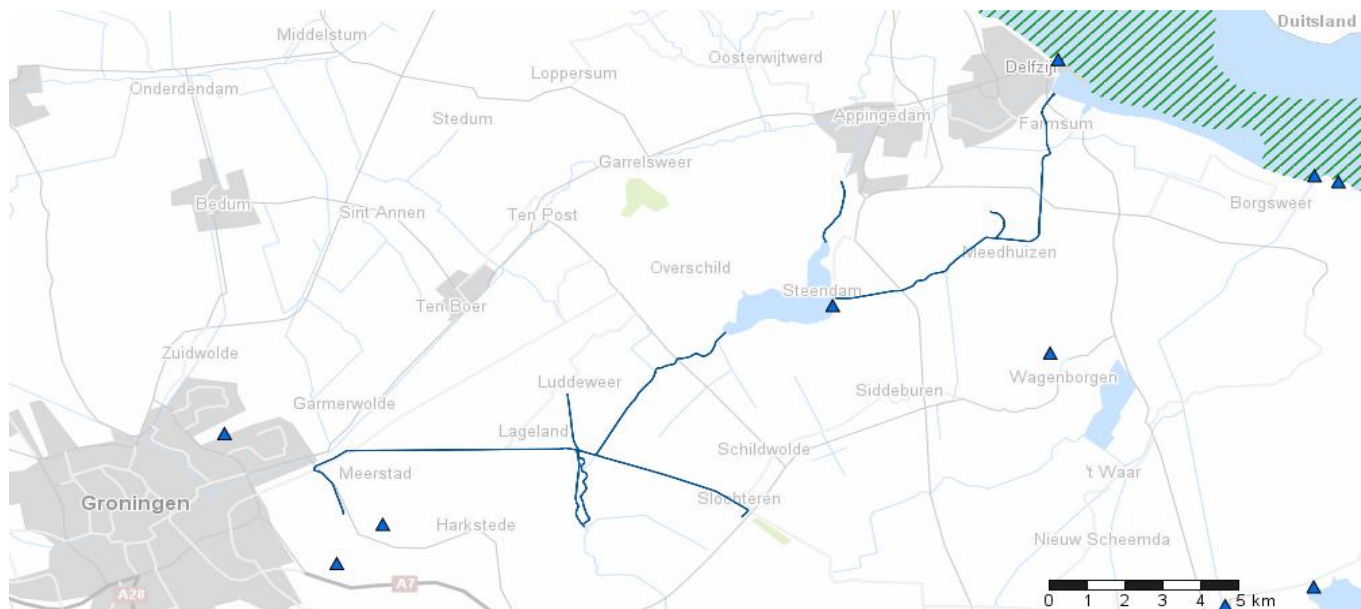
Boezemkanalen Duurswold

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Boezemkanalen Duurswold	Code:	NL33DW_2
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	M6a
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen		
Gemeenten:	Appingedam, Delfzijl, Groningen (Gr), Slochteren		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Publieke grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Industriële grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Overige grondwaterwinning
	Zwemwaterlocatie		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Afwateringskanalen met boezemfunctie in laagveengebied. Het water wordt gevoed door regen, grondwater, instromend oppervlaktewater of uitgeslagen polderwater. Ten tijde van watertekort wordt via deze kanalen IJsselmeerwater aangevoerd. Het profiel van de kanalen is rechthoekig of trapeziumvormig met abrupte overgangen van land naar water.

De typering van dit waterlichaam is gecorrigeerd naar kanaaltipe (in plaats van het eerder gebruikte meertype).

Er is een niet significante wijziging van de begrenzing van het waterlichaam doorgevoerd: het Rijpmakanaal is verwijderd en de Slochter Ae is toegevoegd. In oppervlakte en lengte is er geen wijziging.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring van biologisch evenwicht
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hoogwaterbescherming	Hoogwaterbescherming	Onnatuurlijke oevermilieus
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen - anders / overig	Anders	Onnatuurlijk peilregime

Toelichting:

De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyse die is uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces. Belangrijke belastingen zijn het profiel (er zijn vaak harde overgangen van land naar water) en het niet-natuurlijke peilbeheer.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	 *			
Vis (EKR)	≥ 0,60	 *			
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *			

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,15	 *			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 4,00	 *			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 400	 *			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	 *			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120	 *			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,40	 *			

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

- Geen Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier M6a) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandkolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De biologie voldoet nog niet aan de doelen omdat een deel van de maatregelen nog niet is uitgevoerd. Een deel van de natuurvriendelijke oevers is recent aangelegd. Hierbij zal het nog enige tijd duren voordat we een effect van de maatregel kunnen verwachten. Een deel van de oevers moet nog worden heringericht na 2015. Ook wordt nog een natuurvriendelijk peilbeheer ingevoerd, waarvan de komende jaren ook een verbetering van de biologie wordt verwacht.

Op het KRW-meetpunt voldoen N en P aan de doelen, maar in andere delen van het waterlichaam is dit niet per se het geval.

Op het KRW-meetpunt komen geen overschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen voor. Metingen die verricht zijn in andere delen van het watersysteem wijzen echter uit dat gewasbeschermingsmiddelen in hoge concentraties voorkomen in het watersysteem (tot gehalten boven de getalswaarde van de norm voor het jaargemiddelde).

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen

- Geen Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
fluorantheen				

Motivering chemische toestand:

Fluorantheen is een PAK. In de komende planperiode onderzoeken we of we hiervoor extra maatregelen moeten gaan nemen.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *			
	Biologie totaal	 *			
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: afkoppelopgave gemeente Slochteren	Omvang: 2,3 ha
SGBP omschrijving: zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer: Gemeente Slochteren	
Voortgang: Uitgevoerd: 2,3	Motivering:
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam: nautisch/kwaliteitsbaggeren (Slochterdiep)	Omvang: 5 ha
SGBP omschrijving: verdiepen watergang/-systeem (overdimensioneren)	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang: Uitgevoerd: 2,5 Gefaseerd: 2,5	Motivering: reeds gestart, uitvoering wordt in 2016 afgerond
Toelichting: < 2015	

Oorspronkelijke naam: oplossen migratieknelpunt Sans souci	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang: Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting: < 2015	

Oorspronkelijke naam: optimalisatie natuurvriendelijke oevers (5,8km)	Omvang: 5,8 km
SGBP omschrijving: verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang: Uitgevoerd: 5,8	Motivering:
Toelichting: < 2015	

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam:	implementatie natuurvriendelijk peilbeheer	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	aanpassen streefpeil	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:		
Toelichting:		
Oorspronkelijke naam:	optimalisatie natuurvriendelijke oevers	Omvang: 2,7 km
SGBP omschrijving:	verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:		
Toelichting:		

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2022-2027.

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Overige waterflora
----------------------------	--------------------

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

De (resterende) inrichtingsmaatregelen worden in deze tweede planperiode uitgevoerd. Het duurt echter meerdere jaren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen zijn de effecten van maatregelen in de eerste en tweede planperiode pas na deze tweede planperiode volledig van kracht.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33EW_2

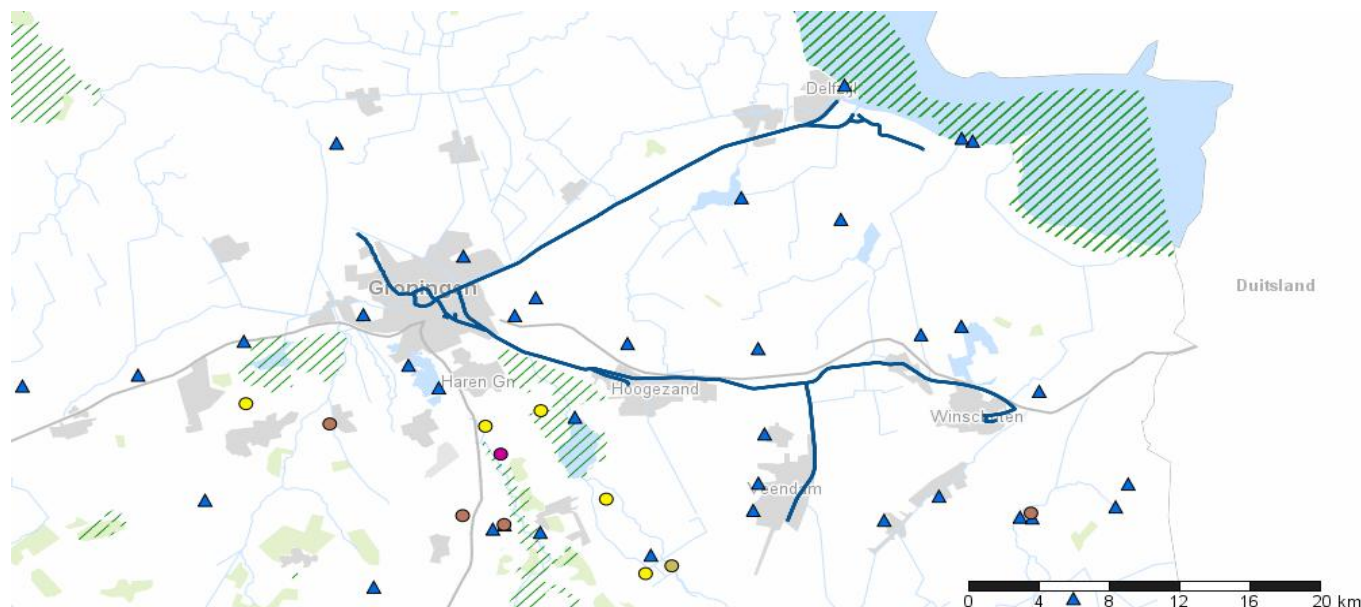
Boezemkanalen Eemskanaal Winschoterdaip

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Boezemkanalen Eemskanaal Winschoterdaip	Code:	NL33EW_2
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	M7b
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen		
Gemeenten:	Appingedam, Delfzijl, Groningen (Gr), Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde, Oldambt, Slochteren, Veendam		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winningen voor menselijke consumptie:	
	Natura2000 gebied		Publieke grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Industriële grondwaterwinning
	Zwemwaterlocatie		Overige grondwaterwinning
			Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Afwateringskanalen in laagveen- of zeekeleigebied met boezemfunctie. Het water wordt gevoed door regen, grondwater en/of uitgeslagen polderwater. In tijden van watertekort wordt via deze kanalen IJsselmeerwater ingelaten. De kanalen hebben een belangrijke scheepvaartfunctie. Het profiel van de kanalen is rechthoekig of trapeziumvormig met abrupte overgangen van land naar water.

De typering van dit waterlichaam is gecorrigeerd naar kanaaltype (in plaats van het eerder gebruikte meertype)

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring van biologisch evenwicht

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,34	 *	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,16	 *			
Vis (EKR)	≥ 0,39	 *			
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,57	 *			

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,20	 *			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 4,00	 *			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 400	 *			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	 *			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120	 *			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,40	 *			

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

- Geen Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandbeoordeling (het doeltyp, hier M7b) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De biologische doelen zijn nog niet bereikt, maar er is nog maar een geringe verbetering nodig om de doelen te bereiken. Een verbetering van de doelen wordt bereikt door een verdere afname van de nutriënten concentraties als gevolg van het landelijk mestbeleid.

De toestand voor macrofauna is gebaseerd op de toestand van kanalen Duurswold. Omdat deze toestand dusdanig afwijkt, is op basis bemonsteringen in het waterlichaam zelf een beheerdersoordeel toegepast.

Op het KRW-meetpunt voldoen N en P aan de doelen, maar in andere delen van het waterlichaam is dit niet per se het geval.

De toestand voor chloride is slecht op het meetpunt dat vlakbij de uitmonding van het waterlichaam in zee ligt. Dit komt door de (lokale) invloed van de zee. We gaan het meetpunt verleggen naar verder landinwaarts, zodat we een representatief beeld krijgen.

Op het KRW-meetpunt komen geen overschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen voor.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
benzo(ghi)peryleen				
tributyltin (kation)				

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
fluorantheen				

Motivering chemische toestand:

Benzo(ghi)peryleen en tributyltin zijn ubiquitaire stoffen. Dit betekent dat de maatregelen om de emissies van deze stof te reduceren al zijn genomen. De stof is echter alomtegenwoordig, het duurt een tijd voordat de stof uit het water is verdwenen.

Reeds in 1990 is het gebruik van tributyltin voor de coatings van jachten kleiner dan 25 meter ingetrokken. Tributyltin komt daarom vooral in het water door nalevering van waterbodems en zal afnemen ten gevolge van bodemsanering en reguliere verdieping. Omdat het diffuus aanwezig is, is gerichte bodemsanering niet zinvol.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *	 *		
	Biologie totaal	 *	 *		
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet

- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
 oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: Afkoppelopgave gemeente Groningen	Omvang: 6 ha
SGBP omschrijving: zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer: Gemeente Groningen	
Voortgang: ha Uitgevoerd: 6	Motivering:
Toelichting: < 2015	

Oorspronkelijke naam: afkoppelopgave gemeente Hoogezand-Sappemeer	Omvang: 9,9 ha
SGBP omschrijving: zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer: Gemeente Hoogezand-Sappemeer	
Voortgang: ha Uitgevoerd: 9,9	Motivering:
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam: afkoppelopgave gemeente Menterwolde	Omvang: 3,9 ha
SGBP omschrijving: zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer: Gemeente Menterwolde	
Voortgang: ha Uitgevoerd: 3,9	Motivering:
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam: afkoppelopgave gemeente Scheemda	Omvang: 1,4 ha
SGBP omschrijving: zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer: Gemeente Scheemda	
Voortgang: ha Uitgevoerd: 1,4	Motivering:
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam: Afkoppelopgave gemeente Veendam	Omvang: 9 ha
SGBP omschrijving: zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer: Gemeente Veendam	
Voortgang: ha Uitgevoerd: 9	Motivering:
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam:	baggeren verontreinigde waterbodem Eemskanaal (Fase I. hotspot Hg)	Omvang:	40.000 m3
SGBP omschrijving:	verwijderen eutrofe bagger		
Initiatiefnemer:	Provincie Groningen		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 40.000	Motivering:	
Toelichting:	< 2015		

Oorspronkelijke naam:	onderzoek naar haalbaarheid natuurvriendelijke oevers en haalbaarheid doel	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	
Toelichting:	< 2015		

Oorspronkelijke naam:	uitbreiding RWZI Foxhol/opheffen RWZI's Siddeburen. Slochteren. Zuidlaren	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen belasting RWZI overige stoffen		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	
Toelichting:	< 2015		

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2016-2021.

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2022-2027.

Toelichting:

Uit een onderzoek in de eerste planperiode is gebleken dat de aanleg van natuurvriendelijke oevers voor dit waterlichaam niet kosteneffectief is.

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Vis-kwaliteit
Onevenredig kostbaar	Prioritaire stoffen totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

De barrières voor vis zijn reeds opgeheven. Het duurt echter meerdere jaren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen zijn de effecten van maatregelen in de eerste en tweede planperiode pas na deze tweede planperiode volledig van kracht.

Onevenredig kostbaar

In dit waterlichaam komt normoverschrijding van de prioritairere stof tributyltin voor. De oorzaak hiervan is de toepassing van algenweringsmiddel voor sloopshuiden Voor deze stof bestaat al Europese wetgeving waarmee, bij naleving daarvan, deze overschrijding niet voorkomt.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33FI_2

Kanaal Fiemel

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Kanaal Fiemel	Code:	NL33FI_2
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	M6a
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen		
Gemeenten:	Delfzijl, Oldambt		

KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winningen voor menselijke consumptie:
Natura2000 gebied	Publieke grondwaterwinning
Schelpdierwater	Industriële grondwaterwinning
Zwemwaterlocatie	Overige grondwaterwinning
	Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Afwateringskanaal in zeeleigebied dat via gemaal Fiemel afwatert op de Dollard. Het water wordt gevoed door regen en uitgeslagen polderwater. Het profiel van de kanalen is rechthoekig of trapeziumvormig met abrupte overgangen van land naar water.

De typering van dit waterlichaam is gecorrigeerd naar kanaaltipe (in plaats van het eerder gebruikte meertype)

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring van biologisch evenwicht
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hoogwaterbescherming	Hoogwaterbescherming	Onnatuurlijke oevermilieus

Toelichting:

De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyse die is uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces.

Kanaal Fiemel is een afwateringskanaal. Het profiel van de kanalen is rechthoekig of trapeziumvormig met abrupte overgangen van land naar water.

Huidige belasting van P vanuit de landbouw is in dit gebied niet de enige bron. Andere belangrijke bronnen zijn nalevering vanuit de kleibodem en de daaronder gelegen veenbodem waarbij lokale kwel een mogelijke route is. Mogelijk speelt interne eutrofiëring vanuit de waterbodem daar ook een rol bij.

De niet-natuurvriendelijk inrichting van de oever en de niet-natuurlijke peilen zijn belemmerend voor de biologie.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,51	*	*		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,42	*			
Vis (EKR)	≥ 0,60	*			
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,49	*	*		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,20	*			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 4,00	*			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 400	*			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	*			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	*			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120	*			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,30	*			

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
esfenvaleraat				

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandbeoordeling (het doeltype, hier M6a) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De biologie voldoet nog niet aan de doelen omdat de maatregelen nog niet zijn uitgevoerd. Een deel van de natuurvriendelijke oevers is gefaseerd naar de tweede planperiode. De geplande natuurvriendelijke oevers moeten nog worden aangelegd. De toestand van de macrofyten is niet verslechterd, maar wordt anders beoordeeld door de aanpassing van de maatlat voor macrofyten.

De toestand voor macrofauna is gebaseerd op de toestand van kanalen Duurswold. Omdat deze toestand dusdanig afwijkt, is op basis bemonsteringen in het waterlichaam zelf een beheerdersoordeel toegepast.

De toestand voor algen is gebaseerd op de toestand van kanalen Duurswold. Omdat deze toestand dusdanig afwijkt, is op basis van chlorofylmetingen in het waterlichaam zelf een beheerdersoordeel toegepast.

Op het KRW-meetpunt voldoet P niet en N wel. In andere delen van het waterlichaam wordt ook niet overal voldaan aan deze doelen.

De toestand voor chloride is slecht op het meetpunt dat vlakbij de uitmonding van het waterlichaam in zee ligt. Dit komt door de (lokale) invloed van de zee. We gaan het meetpunt verleggen naar verder landinwaarts, zodat we een representatief beeld krijgen.

De overschrijding van de zuurgraad is het gevolg van de verandering van de toetsingscriteria. In de veldmetingen zien we geen verslechtering van de toestand. Een individuele overschrijding wordt nu als een formele normoverschrijding gezien, terwijl daarvoor getoetst werd op een gemiddelde waarde. In de komende planperiode wordt op landelijk niveau bekeken hoe hier mee om te gaan.

Op het KRW-meetpunt is esfenvaleraat het enige gewasbeschermingsmiddel dat normoverschrijdend voorkomt. Esfenvaleraat is een insecticide. In 2014 is voor het eerst een toename van deze stof vastgesteld. We gaan onderzoeken of we hiervoor extra maatregelen moeten gaan nemen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen

- *Geen Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)*

Niet-ubiquitaire stoffen

- *Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)*

Motivering chemische toestand:

Er is geen motivering beschikbaar.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *	 *		
	Biologie totaal	 *	 *		
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet

- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
 oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	natuurvr. oever (0.8 km)	Omvang:	0,8 km
SGBP omschrijving:	verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Voortgang:	km Gefaseerd: 0,8	Motivering:	wordt in 2016 gerealiseerd
Toelichting:	< 2015		

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: onderzoek bronnen nutriënten en mogelijke maatregelen daartegen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Toelichting: < 2015	

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam: natuurvr. oever (2.6 km)	Omvang: 2,6 km
SGBP omschrijving: verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2022-2027.

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	fosfor totaal, Overige waterflora
----------------------------	-----------------------------------

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

De waterkwaliteit van het oppervlaktewater wordt negatief beïnvloed doordat nutriënten via het grondwater uitspoelen. De hoge concentraties in het grondwater zijn onder andere het gevolg van overmatige belasting met meststoffen in het verleden, maar ook voor een belangrijk deel van natuurlijke oorsprong. Aanscherpingen van het mestbeleid en een zorgvuldigere bemesting in de praktijk heeft tot gevolg dat de bron voor beïnvloeding van het grondwater afneemt, maar de doorwerking van grond- naar oppervlaktewater is een traag proces. Om deze reden zal in 2021 nog niet het volledige effect van deze maatregelen merkbaar zijn.

Een deel van de inrichtingsmaatregelen wordt in de tweede planperiode uitgevoerd. Uit onderzoek is gebleken dat het in veel gevallen een aantal jaar kan duren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen zijn de effecten van maatregelen in de tweede planperiode pas in de derde planperiode volledig van kracht en worden in deze planperiode geen aanvullende maatregelen getroffen.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33HM

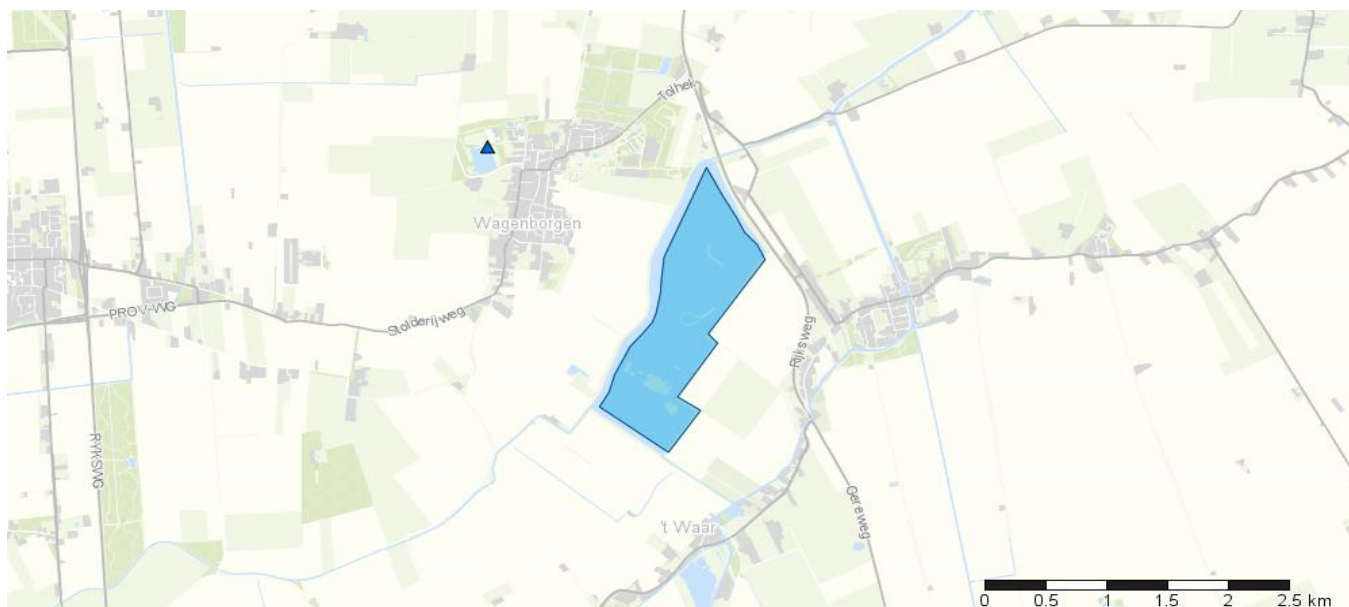
Hondshalstermeer

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Hondshalstermeer	Code:	NL33HM
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	M14
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen		
Gemeenten:	Oldambt		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winningen voor menselijke consumptie:
	Natura2000 gebied	 Publieke grondwaterwinning
	Schelpdierwater	 Industriële grondwaterwinning
	Zwemwaterlocatie	 Overige grondwaterwinning
		 Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Middelgroot, kunstmatig, gebufferd zoet meer in laagveen- of zeekleigebied. Het meer heeft een boezem- en een bergingsfunctie. Er zijn peilfluctuaties van 10 á 15 cm toegestaan. Het meer wordt gevoed door regen, grondwater en/of instromend oppervlaktewater.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring van biologisch evenwicht

Toelichting:

De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyse die is uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces.

De belangrijkste belasting op de boezem wat betreft stoffen wordt gevormd door de landbouw.

Het meer heeft een boezem- en een bergingsfunctie. De biologische toestand wordt beïnvloed door de oeververharding die in het grootste deel van het waterlichaam aanwezig is. Door windwerking ontstaat golfslag en een hoge schuifspanning op de bodem. Dit remt de vestiging van waterplanten.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,53	 *			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,55	 *			
Vis (EKR)	≥ 0,30	 *			
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,50	 *			

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,20	 *			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 4,00	 *			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 400	 *			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	 *			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120	 *			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,30	 *			

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

- Geen Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M14) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandkolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De biologie voldoet nog niet aan de doelen omdat hier nog geen maatregelen zijn uitgevoerd. Er wordt getwijfeld aan de haalbaarheid en effectiviteit van de eerder geplande maatregelen. In de planperiode wordt eerst een herstelplan opgesteld waarna wordt besloten welke maatregelen nog genomen moeten worden.

Op het KRW-meetpunt voldoen N en P aan de doelen, maar in aanvoerende waterlichamen of overige waterlopen is dit niet overal het geval.

In dit waterlichaam zijn op het KRW-meetpunt nog geen metingen naar gewasbeschermingsmiddelen verricht. Metingen die wel verricht zijn in aanvoerende waterlichamen of overige waterlopen wijzen uit dat gewasbeschermingsmiddelen daar in hoge concentraties voorkomen (tot gehalten boven de getalswaarde van de norm voor het jaargemiddelde) en derhalve mogelijk ook in dit waterlichaam.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen

- Geen Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:

Er is geen motivering beschikbaar.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *			
	Biologie totaal	 *			
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet

- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
 oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Er zijn geen maatregelen opgenomen in SGBP2009 voor de periode t/m 2015

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: onderzoek bronnen nutriënten en mogelijke maatregelen daartegen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Toelichting: < 2015	

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam: opstellen herstelplan Hondshalstermeer	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	Gedurende het gebiedsproces is gebleken dat er bij de verschillende betrokken partijen bedenkingen zijn over de mogelijkheden om op het Hondshalstermeer een sterke verbetering van de biologie te realiseren tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. In het nieuw op te stellen herstelplan zullen de technische mogelijkheden hiervoor nader onderzocht worden in combinatie met een afweging van kosten en baten. Op basis van de uitkomsten zal een definitief maatregelprogramma op bestuurlijk niveau vastgesteld worden.

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Oorspronkelijke naam: natuurvr. oever (2,4 km) en 3,5 ha luwe zone	Omvang: 2,4 km
SGBP omschrijving: verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, Vis-kwaliteit
----------------------	---

Motivering per motiveringsgrond:

Technisch onhaalbaar De uitvoering van maatregelen die een aanzienlijke impact hebben op de omgeving dient goed voorbereid te worden. Dit betekent dat verschillende direct betrokken partijen goed moeten worden voorgelicht over de wijze van uitvoering en de consequenties daarvan. Een dergelijke maatschappelijke betrokkenheid is vooral van belang om de uitvoering op een dusdanige wijze vorm te geven dat deze op zoveel mogelijk draagvlak kan rekenen. Een gedegen voorbereiding van een complex project kost vele jaren waardoor de maatregelen niet in de lopende planperiode kunnen worden uitgevoerd.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33HU

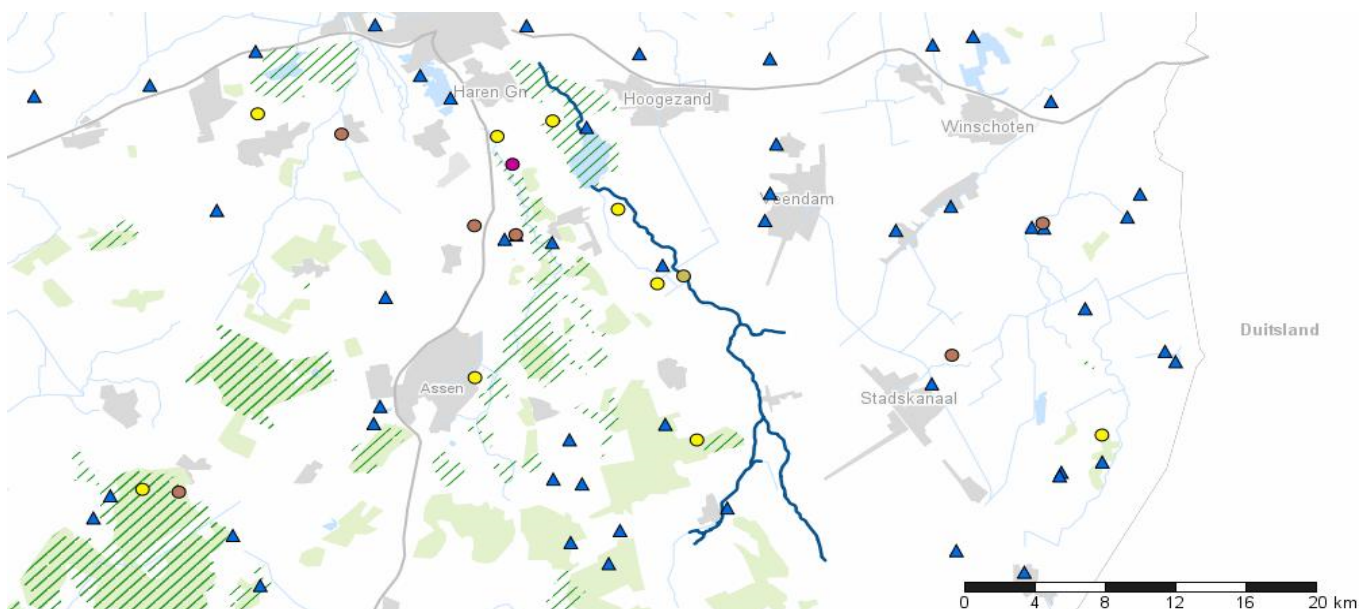
Hunze

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Hunze	Code:	NL33HU
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	R5
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen, Provincie Drenthe		
Gemeenten:	Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Haren, Hoogezand-Sappemeer, Tynaarlo		

KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winningen voor menselijke consumptie:
Natura2000 gebied	Publieke grondwaterwinning
Schelpdierwater	Industriële grondwaterwinning
Zwemwaterlocatie	Overige grondwaterwinning
	Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Een langzaam stromende meanderende laaglandbeek die sterk genormaliseerd is. Ligging hoofdzakelijk in Drenthe, alleen het deel tussen het Zuidlaardermeer en het Winschoterdiep bevindt zich in de provincie Groningen. De beek wordt hoofdzakelijk gevoed door regenwater. Daarnaast is er nog enige aanvoer door kwel.

De Hunze ligt aan de voet van de Hondsrug, waar de infiltratie en kwel de motor is van het beekstelsel.

Karakteristiek is het enkelzijdig beekdal met aan de westzijde de hellingen van de Hondsrug en aan de oostzijde de reeds verdwenen hoogveenvlakte als brongebied.

Het waterlichaam Hunze heeft een nauwe relatie met het waterlichaam Zuidlaardermeer omdat de Hunze door het meer stroomt (zie ook factsheet NL33ZM, Zuidlaardermeer). In het stroomgebied van de Hunze liggen 4

drinkwaterwingebieden. nl. Gasselte, Breevenen, de

Groeve en Onnerpolder (Omgevingsverordening Drenthe en Groningen, gebiedsdossiers drinkwaterwinningen Drenthe)

Daarnaast is een strategische drinkwaterwinning aangewezen (Kastelenakkers).

Rondom het Zuidlaardermeer stroomt het waterlichaam de Hunze (benedenloop Hunze en Drentse Diep) door het N2000 gebied Zuidlaardermeer (ontwerp beheerplan N2000 Zuidlaardermeer).

De begrenzing van dit waterlichaam is aangepast; Een deel van het kanaal Buinen-Schoonoord is verwijderd, de natuurlijke bovenloop in Mandelanden is toegevoegd.

Beschermde gebieden:- **Vogelrichtlijngebied**

Zuidlaardermeergebied (NL_VOG_20)

Status: Sterk Veranderd

De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeversversterking
- Overig

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting				■	
Flexibel peilbeheer in boezemwateren				■	
Verwijderen waterkeringen				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Door het hanteren van een flexibeler peilbeheer in het boezemwater (benedenloop van de beek) of het verwijderen van waterkeringen kunnen in (extreem) natte situaties hogere waterstanden optreden waardoor de kans op overstroming en wateroverlast toe neemt. Een gevolg hiervan is een aanzienlijke schade voor zowel de landbouw als het stedelijk gebied. Anders: Het afkoppelen van de RWZI Gieten is ongewenst omdat het debiet een significante bijdrage levert aan de afvoer van de beek gedurende het zomerhalfjaar. .

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar
- alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

Motivering:

alternatieven meer negatieve effecten op het milieu: wanneer we de kaden zouden weghalen in de benedenloop zal het laaggelegen gebied langs de beek permanent inunderen, waardoor het specifieke karakter van de beek verdwijnt.

Technisch onhaalbaar: Een ander middel zou zijn , het herstel van veen. Het is een traag proces hetgeen niet binnen de planperiode te realiseren is.

Onevenredig hoge kosten:

Omdat het areaal waar schade optreedt door wateroverlast over het algemeen vele hectaren bedraagt, is het verplaatsen van hier gelegen gebruiksfuncties alleen tegen onevenredig hoge kosten mogelijk.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring biologisch evenwicht
regulering waterbeweging	Hydrologische verandering watersysteem voor hoogwaterbescherming	Hoogwaterbescherming	Vermindering natuurlijke beekprocessen
regulering waterbeweging	Fysieke wijziging watersysteem - anders / overig	Anders	Verandering afvoer karakteristiek, Vermindering natuurlijke processen en verlies van natuurlijke paaiplassen en natuurlijke vegetaties/ en leefgebieden
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen - anders / overig	Anders	Kunstmatige waterhuishouding, barrières

Toelichting:

De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyse die is uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces.

De belasting wat betreft stoffen wordt in belangrijke mate gevormd door de landbouw.

Mogelijk vormen gewasbeschermingsmiddelen nog wel een belemmering voor de Hunze.

De normalisatie van de beek is een belangrijke belemmering voor de biologie.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	*			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,59	*			
Vis (EKR)	≥ 0,25	*			
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,10	*			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 3,50	*			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 30	*			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	*			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	*			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120	*			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
esfenvaleraat				
zink				

Legenda: ■ blauw = zeer goed / voldoet ■ groen = goed ■ geel = matig ■ oranje = ontoereikend
■ rood = slecht / voldoet niet ■ leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier R5) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De biologie voldoet nog niet aan de doelen omdat een deel van de maatregelen nog niet is uitgevoerd. Een deel van de hermeandering is recent aangelegd. Hierbij zal het nog enige tijd duren voordat we een effect van de maatregel kunnen verwachten. Een deel van de hermeandering moet nog plaatsvinden na 2015.

De afname in beoordeling van macrofyten is het gevolg van de wijziging van de maatlat. Er is geen werkelijke verslechtering van de toestand van macrofyten opgetreden.

Op het KRW-meetpunt voldoen N en P weliswaar aan de doelen, maar elders in het waterlichaam komen hogere concentraties voor in bovendien voor nutriënten kwetsbaardere systemen.

Op het KRW-meetpunt is esfenvaleraat het enige gewasbeschermingsmiddel dat normoverschrijdend voorkomt.

Metingen die verricht zijn in andere delen van het watersysteem wijzen echter uit dat ook andere gewasbeschermingsmiddelen in hoge concentraties voorkomen in dit watersysteem (tot gehalten boven de getalswaarde van de norm voor het jaargemiddelde), in bovendien voor gewasbeschermingsmiddelen kwetsbaardere systemen dan ter plaatse van het KRW-meetpunt.

Esfenvaleraat is een insecticide. In 2014 is voor het eerst een toename van deze stof vastgesteld. We gaan onderzoeken of we hiervoor extra maatregelen moeten gaan nemen.

Voor Zink bestaat er een nationale bronaaanpak (bronaanpak metalen). Soecifiek voor zink is een Europese aanpak nodig wat betreft veevoer.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
benzo(ghi)peryleen				

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:

Benzo(ghi)peryleen is ubiquitair, dit betekent dat de maatregelen om de emissies van deze stof te reduceren al zijn genomen. De stof is echter alomtegenwoordig, het duurt een tijd voordat de stof uit het water is verdwenen.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *			
	Biologie totaal	 *			
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	afkoppelopgave gemeente Borger-Odoorn	Omvang:	1 ha
SGBP omschrijving:	zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak		
Initiatiefnemer:	Gemeente Borger-Odoorn		
Voortgang:	ha Uitgevoerd: 1	Motivering:	
Toelichting:			

Oorspronkelijke naam:	afkoppelopgave gemeente Haren	Omvang:	0,99 ha
SGBP omschrijving:	zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak		
Initiatiefnemer:	Gemeente Haren		
Voortgang:	ha Uitgevoerd: 0,99	Motivering:	
Toelichting:			

Oorspronkelijke naam:	randenbeheer (exacte wijze van uitvoering afhankelijk van uitkomsten lopende pilot)	Omvang:	20 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren op waterkwaliteit gericht onderhouds-/maaibeheer (water en natte oever)		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Voortgang:	km Vervangen: 20	Motivering:	De gewenste reductie in nutriëntenbelasting kon op een meer efficiënte manier worden bereikt door een optimalisatie van de RWZI
Toelichting:	<p>< 2015: Vervangen door een alternatieve maatregel. Motivatie: Bij de opgave van de maatregel akkerrandenbeheer is aangegeven dat de uitvoering afhankelijk zou zijn van de resultaten van het onderzoek. In de periode 2006 tot 2009 is een pilot project uitgevoerd met akkerrandenbeheer. De resultaten van het onderzoek gaven aan dat de resultaten wat betreft nutriënten reductie tegenvielen. Bij de keuze voor de maatregelen was berekend welke reductie in de nutriëntenbelasting gewenst was. De gewenste reductie in nutriëntenbelasting kon op een meer efficiënte manier worden bereikt door een optimalisatie van de RWZI Gieten. Daarom is de maatregelen akkerranden vervangen door de maatregel optimalisatie van de RWZI Gieten.</p>		

Oorspronkelijke naam:	realiseren overstromingsvlakten, Tusschenwater, Torenvée Mandelanden, Lofar, Achterste Diep, Oude	Omvang:	15 km
SGBP omschrijving:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 15	Motivering:	

Toelichting:	< 2015	
Oorspronkelijke naam:	stimuleren preciese bemesting landbouw	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie nutriënten landbouw	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting:	< 2015	
Oorspronkelijke naam:	verdrogingsbestrijding Gronings deel. Onnerpolder. Oostpolder, polder Wolfsbargell	Omvang: 3 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 3	Motivering:
Toelichting:	< 2015	

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam:	Beekherstel, overstromingsvlakten o.a. Bronnegermaden, de Branden, Duunschelanden, Breevenen	Omvang: 17,2 km
SGBP omschrijving:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:		
Toelichting:		
Oorspronkelijke naam:	Onderzoek fosfaat nalevering uit de bodem door doorslag van gronden	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:		
Toelichting:		
Oorspronkelijke naam:	Opheffen vismigratieknelpunten Hunze	Omvang: 7 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:		
Toelichting:		

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Oorspronkelijke naam: Beekherstel, overstromingsvlakten Noordma, Bronnegermaden, Achterste Diep	Omvang: 8 km
SGBP omschrijving: verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	
Oorspronkelijke naam: Opheffen Vismigratiekenelpunten Hunze	Omvang: 4 stuks
SGBP omschrijving: vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, Vis-kwaliteit
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Een deel van de inrichtingsmaatregelen wordt in de tweede en derde planperiode uitgevoerd. Uit onderzoek is gebleken dat het in veel gevallen een aantal jaar kan duren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen zijn de effecten van maatregelen pas later zichtbaar.

Onevenredig kostbaar

Waterschap Hunze en Aa's ontvangt jaarlijks ongeveer € 85 miljoen aan inkomsten (stand van zaken 2015). Voor het KRW maatregelenpakket van de periode 2016-2021 wordt jaarlijks gemiddeld € 3.77 miljoen uitgetrokken, waarmee de kosten binnen de randvoorwaarde blijven van beperkte lastenstijging voor de burger zoals afgesproken met het bestuur. De overige maatregelen staan gepland na 2021, omdat het eerder uitvoeren van meer maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt beschouwd.

Technisch onhaalbaar

Vanwege het maatschappelijke draagvlak, vindt grondverwerving vrijwel altijd plaats op vrijwillige basis. Een gefaseerde uitvoering is dan in veel gevallen voordeliger, omdat hiermee het opdrijven van grondprijzen kan worden tegengegaan. Bovendien is het niet aannemelijk dat alle benodigde gronden voor herinrichting tijdig verworven zijn, want er is vervolgens ook nog tijd nodig voor realisatie van maatregelen. Kansen om grond te verwerven zijn vaak gebonden aan bepaalde gebeurtenissen (ruilverkaveling, bedrijfsovernames), die zich lang niet op alle locaties binnen de komende periode zullen voordoen. Dergelijke grootschalige gebiedsprocessen kennen mede als gevolg van juridische procedures een doorlooptijd die de planperiode overschrijdt. Dit heeft als consequentie dat fasering nodig is.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33HV_2

Kanalen Hunze / Veenkolonien

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Kanalen Hunze / Veenkolonien	Code:	NL33HV_2
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	M6a
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen, Provincie Drenthe		
Gemeenten:	Aa en Hunze, Bellingwedde, Emmen, Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde, Oldambt, Pekela, Stadskanaal, Veendam, Vlagtwedde		

KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winningen voor menselijke consumptie:
Natura2000 gebied	Publieke grondwaterwinning
Schelpdierwater	Industriële grondwaterwinning
Zwemwaterlocatie	Overige grondwaterwinning
	Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Afwateringskanalen in zand- en laagveengebied. De kanalen worden gevoed door regen, grondwater en/of instromend oppervlaktewater. In tijden van watertekort wordt via de kanalen IJsselmeerwater aangevoerd. Het profiel van de kanalen is rechthoekig of trapeziumvormig met abrupte overgangen van land naar water.

Het overgrote deel van de aangewezen kanalen, hebben hun oorsprong in de veenontginning. De ontsluiting van het veenkoloniale gebied was tijdens de ontginning ook via deze kanalen. Naast de kanalen ontstonden de dorpen (karakteristieke lintbebouwing) en de wegen evenwijdig aan de kanalen. Door de aanwezigheid van de bebouwing en wegen langs veel van de kanalen is de ruimte niet of zeer beperkt voor aanpassingen in het bestaande profiel van de kanalen.

De typering van dit waterlichaam is gecorrigeerd naar kanaaltipe (in plaats van het eerder gebruikte meertype)

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijngebied**
Zuidlaardermeergebied (NL_VOG_20)

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
puntbronnen	IPPC industrieën	Industrie	
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring biologisch evenwicht
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hoogwaterbescherming	Hoogwaterbescherming	Onnatuurlijke oevermilieus

Toelichting:

De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyse die is uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces.

Het waterlichaam "Kanalen Hunze-Veenkoloniën" is een systeem van kanalen, bedoeld voor de aan- en afvoer van water voor het omliggende landbouwgebied.

De belasting wat betreft stoffen is vooral afkomstig uit de landbouw (veeteelt, akkerbouw en glastuinbouw).

De niet-natuurvriendelijke inrichting van de oever en de niet-natuurlijke peilen zijn belemmerend voor de biologie.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,51	 *			
Vis (EKR)	≥ 0,60	 *			
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,15	 *			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 3,00	 *			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 100	 *			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	 *			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120	 *			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,40	 *			

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
esfenvaleraat				

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandbeoordeling (het doeltype, hier M6a) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De biologie voldoet nog niet aan de doelen omdat een groot deel van de maatregelen nog niet is uitgevoerd. Een deel van de natuurvriendelijke oevers is recent aangelegd. Hierbij zal het nog enige tijd duren voordat we een effect van de maatregel kunnen verwachten. Een deel van de oevers moet nog worden heringericht na 2015.

De toestand voor algen is gebaseerd op de toestand van kanalen Duurswold. Omdat deze toestand dusdanig afwijkt, is op basis van chlorofylmetingen in het waterlichaam zelf een beheerdersoordeel toegepast.

Op het KRW-meetpunt voldoen N en P aan de doelen, maar in andere delen van het waterlichaam is dit niet per se het geval.

Op het KRW-meetpunt is esfenvaleraat het enige gewasbeschermingsmiddel dat normoverschrijdend voorkomt. Metingen die verricht zijn in andere delen van het watersysteem wijzen echter uit dat ook andere gewasbeschermingsmiddelen in hoge concentraties voorkomen in dit watersysteem (tot gehalten boven de getalswaarde van de norm voor het jaargemiddelde). Esfenvaleraat is een insecticide. In 2014 is voor het eerst een toename van deze stof vastgesteld. We gaan onderzoeken of we hiervoor extra maatregelen moeten gaan nemen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
benzo(b)fluorantheen				
benzo(ghi)peryleen				
benzo(k)fluorantheen				

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:

De PAK's benzo(b)fluorantheen, benzo(ghi)peryleen en benzo(k)fluorantheen zijn ubiquitair.

Dit betekent dat de maatregelen om de emissies van deze stof te reduceren al zijn genomen. De stof is echter alomtegenwoordig, het duurt een tijd voordat de stof uit het water is verdwenen.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *	 *		
	Biologie totaal	 *	 *		
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	aanleg natuurvriendelijke oevers: 2 km Vaarverbinding Erica-Ter Apel. 5 km Veendam-Musselkanaal		Omvang: 7 km
SGBP omschrijving:	verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Voortgang:	km	Motivering:	
	Uitgevoerd: 7		
Toelichting:	< 2015		
Oorspronkelijke naam:	afkoppelopgave gemeente Pekela		Omvang: 4,4 ha
SGBP omschrijving:	zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak		
Initiatiefnemer:	Gemeente Pekela		
Voortgang:	ha	Motivering:	
	Uitgevoerd: 4,4		
Toelichting:			
Oorspronkelijke naam:	afkoppelopgave gemeente Winschoten		Omvang: 4,5 ha
SGBP omschrijving:	zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak		
Initiatiefnemer:	Gemeente Winschoten		
Voortgang:	ha	Motivering:	
	Uitgevoerd: 4,5		
Toelichting:			
Oorspronkelijke naam:	onderzoek voedselrijkdom slib		Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Voortgang:	stuks	Motivering:	
	Uitgevoerd: 1		
Toelichting:	< 2015		
Oorspronkelijke naam:	oplossen 5 tal migratiekelpunten		Omvang: 5 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerken		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Voortgang:	stuks	Motivering:	
	Uitgevoerd: 5		
Toelichting:	< 2015		

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam: aanleg 8 km natuurvriendelijke oevers	Omvang: 8 km
SGBP omschrijving: verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting: 8 km in de periode 2015-2021 en 9 km na 2021	

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Oorspronkelijke naam: aanleg natuurvriendelijke oevers (9 km)	Omvang: 9 km
SGBP omschrijving: verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Overige waterflora
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora
Technisch onhaalbaar	Overige waterflora

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Een deel van de inrichtingsmaatregelen wordt in de tweede planperiode uitgevoerd. Uit onderzoek is gebleken dat het in veel gevallen een aantal jaar kan duren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen zijn de effecten van maatregelen in de tweede planperiode pas in de derde planperiode volledig van kracht.

Onevenredig kostbaar

Waterschap Hunze en Aa's ontvangt jaarlijks ongeveer €85 miljoen aan inkomsten (stand van zaken 2015). Voor het KRW maatregelenpakket van de periode 2016-2021 wordt jaarlijks gemiddeld € 3.77 miljoen uitgetrokken, waarmee de kosten binnen de randvoorwaarde blijven van beperkte lastenstijging voor de burger zoals afgesproken met het bestuur. De overige maatregelen staan gepland na 2021, omdat het eerder uitvoeren van meer maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt beschouwd.

Technisch onhaalbaar

Vanwege het maatschappelijke draagvlak, vindt grondverwerving vrijwel altijd plaats op vrijwillige basis. Een gefaseerde uitvoering is dan in veel gevallen voordeliger, omdat hiermee het opdrijven van grondprijzen kan worden tegengegaan. Bovendien is het niet aannemelijk dat alle benodigde gronden voor herinrichting tijdig verworven zijn, want er is vervolgens ook nog tijd nodig voor realisatie van maatregelen. Kansen om grond te verwerven zijn vaak gebonden aan bepaalde gebeurtenissen (ruilverkaveling, bedrijfsovernames), die zich lang niet op alle locaties binnen de komende periode zullen voordoen. Dergelijke grootschalige gebiedsprocessen kennen mede als gevolg van juridische procedures een doorlooptijd die de planperiode overschrijdt. Dit heeft als consequentie dat fasering nodig is.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33KW_2

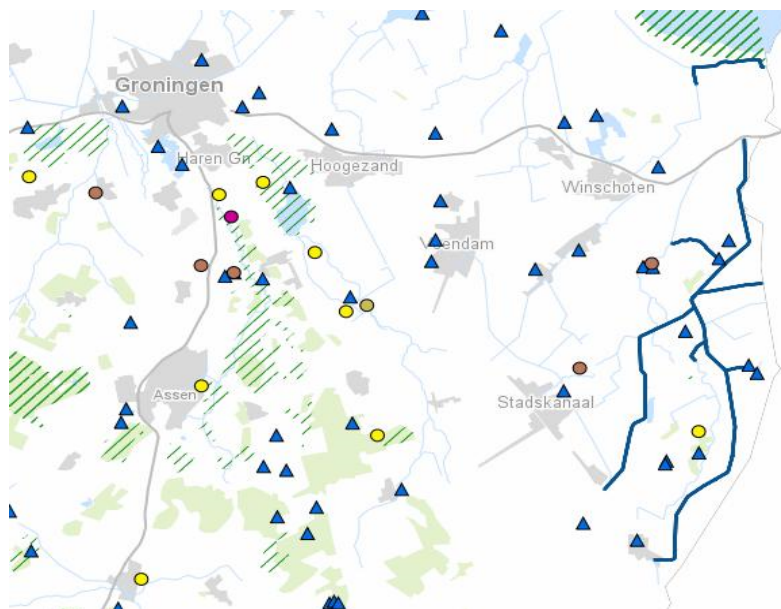
Kanalen Westerwolde

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Kanalen Westerwolde	Code:	NL33KW_2
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	M6a
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen		
Gemeenten:	Bellingwedde, Oldambt, Stadskanaal, Vlagtwedde		

Duitsland

0 5 10 15 20 25 km

	KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winnings voor menselijke consumptie:	
	Natura2000 gebied		Publieke grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Industriële grondwaterwinning
	Zwemwaterlocatie		Overige grondwaterwinning
			Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Afwateringskanalen in zand, laagveen- of zeekleigebied. De kanalen worden gevoed door regen, grondwater en/of instromend oppervlaktewater. In tijden van watertekort wordt via de kanalen IJsselmeerwater aangevoerd. Het profiel van de kanalen is rechthoekig of trapeziumvormig met abrupte overgangen van land naar water.

De typering van dit waterlichaam is gecorrigeerd naar kanaaltype (in plaats van het eerder gebruikte meertype)

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring van biologisch evenwicht
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hoogwaterbescherming	Hoogwaterbescherming	onnatuurlijke oeversmilieus

Toelichting:

De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyse die is uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces.

De Kanalen Westerwolde hebben vooral een recreatieve scheepvaartfunctie en een water aan- en afvoerfunctie.

Een belangrijke belasting zijn de steile, harde oevers.

Belasting met stoffen is er significant door emissies van landbouwgronden en door aanvoer met aanvoerwater.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,50	 *			
Vis (EKR)	≥ 0,55	 *			
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,15	 *			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 3,50	 *			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 100	 *			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	 *			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120	 *			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,40	 *			

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
esfenvaleraat				

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandbeoordeling (het doeltype, hier M6a) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De biologie voldoet nog niet aan de doelen omdat een deel van de maatregelen nog niet is uitgevoerd. Een deel van de natuurvriendelijke oevers is recent aangelegd. Hierbij zal het nog enige tijd duren voordat we een effect van de maatregel kunnen verwachten. Een deel van de oevers moet nog worden heringericht na 2015.

De toestand van de macrofyten is niet verslechterd, maar wordt anders beoordeeld door de aanpassing van de maatlat voor macrofyten.

De toestand voor algen is gebaseerd op de toestand van kanalen Duurswold. Omdat deze toestand dusdanig afwijkt, is op basis van chlorofylmetingen in het waterlichaam zelf een beheerdersoordeel toegepast.

Op het KRW-meetpunt voldoen N en P aan de doelen, maar in andere delen van het waterlichaam is dit niet per se het geval.

Op het KRW-meetpunt is esfenvaleraat het enige gewasbeschermingsmiddel dat normoverschrijdend voorkomt. Metingen die verricht zijn in andere delen van het watersysteem wijzen echter uit dat ook andere gewasbeschermingsmiddelen in hoge concentraties voorkomen in dit watersysteem (tot gehalten boven de getalswaarde van de norm voor het jaargemiddelde). Esfenvaleraat is een insecticide. In 2014 is voor het eerst een toename van deze stof vastgesteld. We gaan onderzoeken of we hiervoor extra maatregelen moeten gaan nemen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
benzo(b)fluorantheen				
benzo(ghi)peryleen				
benzo(k)fluorantheen				

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:

De PAK's benzo(b)fluorantheen, benzo(ghi)peryleen en benzo(k)fluorantheen zijn ubiquitair. Dit betekent dat de maatregelen om de emissies van deze stof te reduceren al zijn genomen. De stof is echter alomtegenwoordig, het duurt een tijd voordat de stof uit het water is verdwenen.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *	 *		
	Biologie totaal	 *	 *		
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *	 *		

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: Afkoppelopgave gemeente Vlagtwedde	Omvang: 2 ha
SGBP omschrijving: zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer: Gemeente Vlagtwedde	
Voortgang: ha Uitgevoerd: 2	Motivering:
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam: Afkoppelopgave gemeente Winschoten	Omvang: 12 ha
SGBP omschrijving: zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer: Gemeente Winschoten	
Voortgang: ha Uitgevoerd: 12	Motivering:
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam: onderzoek voedselrijkdom slib	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang: stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting: < 2015	

Oorspronkelijke naam: oplossen vismigratieknelpunt stuw Veelerveen (1110)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang: stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting: < 2015	

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam: aanleg natuurvriendelijke oever	Omvang: 12 km
SGBP omschrijving: verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2022-2027.

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Overige waterflora, Vis-kwaliteit
----------------------------	-----------------------------------

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

De (resterende) inrichtingsmaatregelen worden in deze tweede planperiode uitgevoerd. Het duurt echter meerdere jaren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen zijn de effecten van maatregelen in de eerste en tweede planperiode pas na deze tweede planperiode volledig van kracht.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33MP

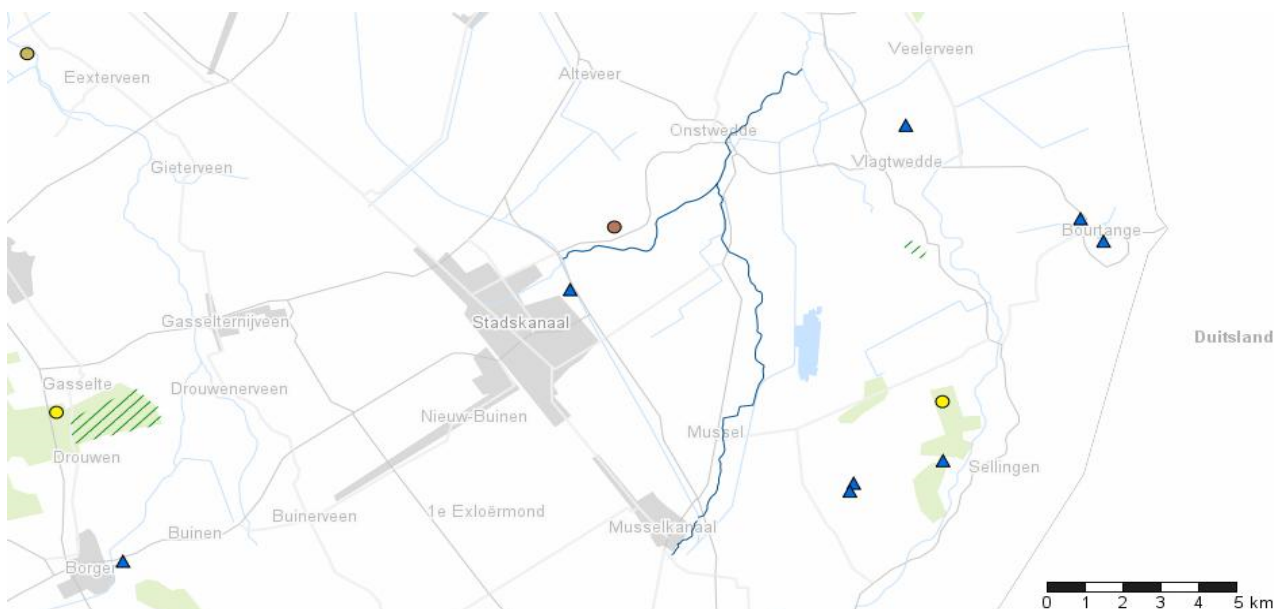
Mussel Aa / Pagediep

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Mussel Aa / Pagediep	Code:	NL33MP
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	R12
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen		
Gemeenten:	Stadskanaal, Vlagtwedde		

 KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winningen voor menselijke consumptie:
 Natura2000 gebied	 Publieke grondwaterwinning
 Schelpdierwater	 Industriële grondwaterwinning
 Zwemwaterlocatie	 Overige grondwaterwinning
	 Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Sterk genormaliseerde, voormalige beken op veengrond. De beken worden gevoed door regen-, grond,- en oppervlaktewater en kennen een lage afvoer.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeversversterking
- Overig

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar					
Anders, zie toelichting				■	
Hanteren natuurlijk waterpeil in agrarisch gebied				■	
Hermeandering beken in agrarisch gebied				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	<p>Door het hanteren van een flexibeler peilbeheer kunnen in (extreem) natte situaties hogere waterstanden optreden waardoor de kans op overstroming en wateroverlast toe neemt. Een gevolg hiervan is een aanzienlijke schade voor zowel de landbouw.</p> <p>Anders: stoppen met de aanvoer van gebiedsvreemd water. Dit is schadelijk omdat de landbouw water nodig heeft</p> <p>Het verdwijnen van de oorspronkelijke sponswerking van het voedingsgebied maakt wateraanvoer in de zomer noodzakelijk om droogval te voorkomen. Deze wateraanvoer is ook noodzakelijk om de landbouw in het gebied van voldoende water te voorzien.</p>

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar
- alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

Motivering:

Alternatieven hebben meer negatieve effecten: Het stoppen met de aanvoer van gebiedsvreemd water is niet mogelijk omdat anders de beek droogvalt hetgeen schadelijk is voor de ecologie

Technisch onhaalbaar: Een ander middel zou zijn, het herstel van veen. Het is een traag proces hetgeen niet binnen de planperiode te realiseren is.

Onevenredig hoge kosten: Omdat het areaal waar schade optreedt door wateroverlast over het algemeen vele hectaren bedraagt, is het verplaatsen van hier gelegen gebruiksfuncties alleen tegen onevenredig hoge kosten mogelijk.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring van biologisch evenwicht
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hoogwaterbescherming	Hoogwaterbescherming	verandering afvoer karakteristiek
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen - anders / overig	Anders	kunstmatige waterhuishouding

Toelichting:

De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyse die is uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces.

Belasting met stoffen is er voornamelijk door aanvoer met aanvoerwater en door emissies van landbouwgronden.

Belangrijke belastingen zijn de kanalisatie en niet-natuurlijk peilbeheer gericht op de aan- en afvoer-functie.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,42	 *			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	 *			
Vis (EKR)	≥ 0,09	 *			
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,15	 *			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 3,00	 *			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 60	 *			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	4,5 - 6,5	 *			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120	 *			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
esfenvaleraat				

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandbeoordeling (het doeltype, hier R12) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

Op basis van een algemene (geringe) verbetering van de waterkwaliteit + extensivering van het beheer en onderhoud wordt een geringe toename van de ecologische kwaliteit verwacht.

Op het KRW-meetpunt voldoen N en P weliswaar aan de doelen, maar elders in het waterlichaam komen hogere concentraties voor in bovendien voor nutriënten kwetsbaardere systemen.

Bij het afleiden van de gebiedsgerichte normen voor fysische-chemie is de keuze gemaakt om een lagere norm voor PH te hanteren vanwege de ligging in een veengebied. Gezien het feit dat de waterkwaliteit in de beek in de zomer vooral bepaald wordt door aanvoerwater uit de Rijn in combinatie met de geringe hoeveelheid veen dat nog aanwezig is in het gebied is de vraag of deze keuze destijds juist is geweest. Nader onderzoek naar een eventuele aanpassing van de PH norm is gewenst.

Op het KRW-meetpunt is esfenvaleraat het enige gewasbeschermingsmiddel dat normoverschrijdend voorkomt. Metingen die verricht zijn in andere delen van het watersysteem wijzen echter uit dat ook andere gewasbeschermingsmiddelen in hoge concentraties voorkomen in dit watersysteem (tot gehalten boven de getalswaarde van de norm voor het jaargemiddelde), in bovendien voor gewasbeschermingsmiddelen kwetsbaardere systemen dan ter plaatse van het KRW-meetpunt.

Esfenvaleraat is een insecticide. In 2014 is voor het eerst een toename van deze stof vastgesteld. We gaan onderzoeken of we hiervoor extra maatregelen moeten gaan nemen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
benzo(b)fluorantheen				
benzo(ghi)peryleen				
benzo(k)fluorantheen				

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
fluorantheen				

Motivering chemische toestand:

De PAK's benzo(b)fluorantheen, benzo(ghi)peryleen en benzo(k)fluorantheen zijn ubiquitair. Dit betekent dat de maatregelen om de emissies van deze stof te reduceren al zijn genomen. De stof is echter alomtegenwoordig, het duurt een tijd voordat de stof uit het water is verdwenen.

Fluorantheen is een PAK. In de komende planperiode onderzoeken we of we hiervoor extra maatregelen moeten gaan nemen.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *			
	Biologie totaal	 *			
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	afkoppelopgave gemeente Stadskanaal	Omvang:	1 ha
SGBP omschrijving:	zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak		
Initiatiefnemer:	Gemeente Stadskanaal		
Voortgang:	ha Uitgevoerd: 1	Motivering:	
Toelichting:			

Oorspronkelijke naam:	onderzoek hermeandering + vismigratie en berging Pagediep/Mussel Aa	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	
Toelichting:	< 2015 Motivatie: Onderzoek is uitgevoerd. In verschillende scenario's is uitgewerkt wat de mogelijkheden voor berging en KRW doelen zijn bij gewijzigde inrichting van het beekdal.		

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2016-2021.

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2022-2027.

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing. Uit het onderzoek naar mogelijke maatregelen is gebleken dat er geen haalbare en betaalbare mogelijkheden zijn om bij de Mussel Aa/Pagediep beekherstel (hermeandering) toe te passen en maatregelen voor verbetering van de vismigratie hebben geen zin wanneer de beek niet wordt heringericht. De ecologische toestand van de beek zal nog verbeteren door extensivering van het beheer en onderhoud van deze beek, maar dit is niet als KRW maatregel opgenomen.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Zuurgraad
----------------------------	-----------

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

De zuurgraad (pH) van het waterlichaam voldoet niet aan de norm. De pH wordt hier voornamelijk vooral beïnvloed wordt door de pH van het aanvoerwater, en veel minder door de veenbodem. De norm voor pH is relatief laag omdat het hier een watertype R12 betreft: beek op veenbodem. Het waterlichaam loopt echter deels ook over een zandbodem; het veen is grotendeels verdwenen door ontginning. Bovendien komt ook de aanvoer van gebiedsvreemd water (dominant beïnvloed door IJsselmeerwater) niet overeen met de uitgangspunten voor een R12 waterlichaam.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33NW_2

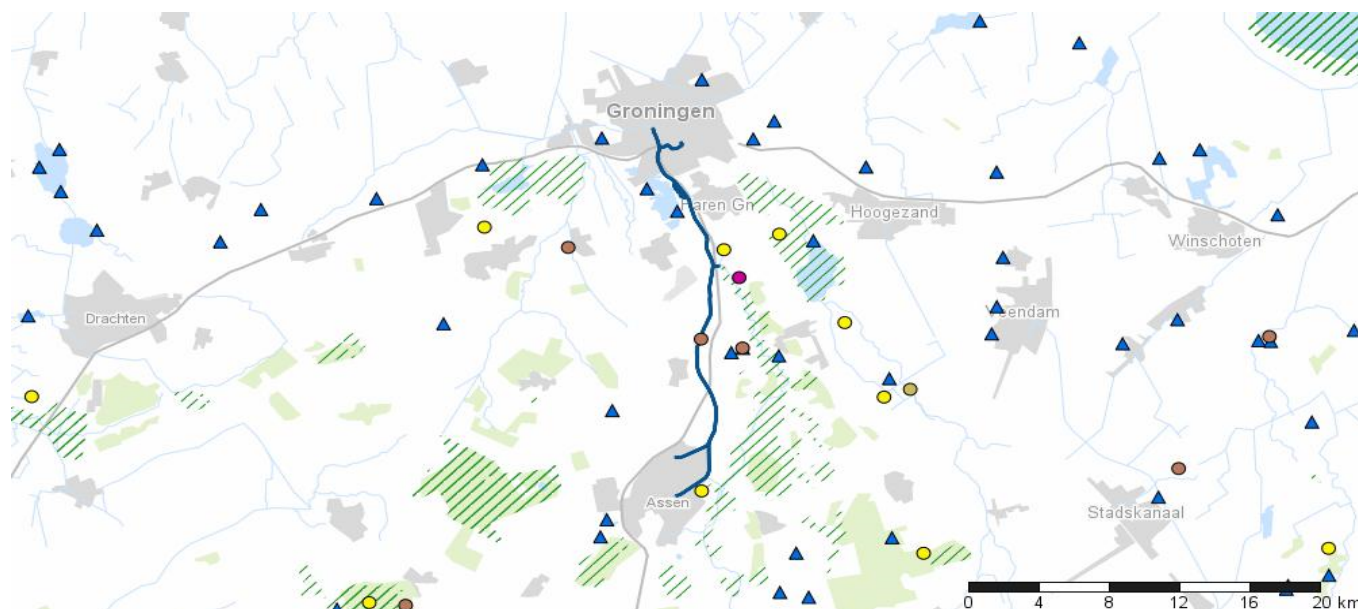
Noord-Willemskanaal

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Noord-Willemskanaal	Code:	NL33NW_2
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	M7b
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen, Provincie Drenthe		
Gemeenten:	Assen, Groningen (Gr), Haren, Tynaarlo		

KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winningen voor menselijke consumptie:
Natura2000 gebied	Publieke grondwaterwinning
Schelpdierwater	Industriële grondwaterwinning
Zwemwaterlocatie	Overige grondwaterwinning
	Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Afwateringskanaal met scheepvaartfunctie. Het kanaal wordt gevoed door regen, grondwater en/of instromend oppervlaktewater. De bodem bestaat uit zand. Het profiel is rechthoekig of trapeziumvormig met abrupte overgangen van land naar water.

De typering van dit waterlichaam is gecorrigeerd naar kanaaltipe (in plaats van het eerder gebruikte meertype)

De begrenzing van het waterlichaam is aangepast; het Havenkanaal in Assen is toegevoegd.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring van biologisch evenwicht
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hoogwaterbescherming	Hoogwaterbescherming	onnatuurlijk oevermilieu

Toelichting:

De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyse die is uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces.

Het Noord-Willemskanaal is een afwateringskanaal met scheepvaartfunctie. Het profiel is rechthoekig of trapeziumvormig met abrupte overgangen van land naar water. De niet-natuurlijke inrichting van de oever is belemmerend voor de biologie.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,41	 *	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,40	 *			
Vis (EKR)	≥ 0,60	 *			
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,20	 *			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 4,00	 *			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 100	 *			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	 *			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120	 *			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,40	 *			

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

- Geen Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M7b) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De biologie voldoet nog niet aan de doelen omdat een deel van de maatregelen nog niet is uitgevoerd. Een deel van de natuurvriendelijke oevers is recent aangelegd. Hierbij zal het nog enige tijd duren voordat we een effect van de maatregel kunnen verwachten. Een deel van de oevers moet nog worden heringericht na 2015.

De toestand voor macrofauna is gebaseerd op de toestand van kanalen Duurswold. Omdat deze toestand dusdanig afwijkt, is op basis bemonsteringen in het waterlichaam zelf een beheerdersoordeel toegepast.

De toestand voor algen is gebaseerd op de toestand van kanalen Duurswold. Omdat deze toestand dusdanig afwijkt, is op basis van chlorofylmetingen in het waterlichaam zelf een beheerdersoordeel toegepast.

Op het KRW-meetpunt voldoen N en P aan de doelen, maar in andere delen van het waterlichaam is dit niet per se het geval.

Op het KRW-meetpunt komen geen overschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen voor.

Chemische toestand

	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)				
benzo(ghi)peryleen				

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:

Benzo(ghi)peryleen is ubiquitair. Dit betekent dat de maatregelen om de emissies van deze stof te reduceren al zijn genomen. De stof is echter alomtegenwoordig, het duurt een tijd voordat de stof uit het water is verdwenen.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *	 *		
	Biologie totaal	 *	 *		
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet

- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
 oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: Afkoppelopgave gemeente Assen	Omvang: 4,35 ha
SGBP omschrijving: zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer: Gemeente Assen	
Voortgang: ha Uitgevoerd: 4,35	Motivering:
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam: afkoppelopgave gemeente Haren	Omvang: 2,3 ha
SGBP omschrijving: zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer: Gemeente Haren	
Voortgang: ha Uitgevoerd: 2,3	Motivering:
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam: Beekdalherstel De Messchen (gemeente Assen)	Omvang: 0,5 km
SGBP omschrijving: verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Gemeente Assen	
Voortgang: km Uitgevoerd: 0,5	Motivering:
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam: nautisch baggeren Havenkanaal (gemeente Assen)	Omvang: 8 ha
SGBP omschrijving: verdiepen watergang/-systeem (overdimensioneren)	
Initiatiefnemer: Gemeente Assen	
Voortgang: ha Uitgevoerd: 8	Motivering:
Toelichting: < 2015	

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam:	aanleg natuurvriendelijke oevers (3 km)	Omvang: 3 km
SGBP omschrijving:	verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:		
Toelichting:		

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Oorspronkelijke naam:	aanleg natuurvriendelijke oevers (3 km)	Omvang: 3 km
SGBP omschrijving:	verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:		
Toelichting:		

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Overige waterflora
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora
Technisch onhaalbaar	Overige waterflora

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Het duurt meerdere jaren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen zijn de effecten van maatregelen in de eerste en tweede planperiode pas na deze tweede planperiode volledig van kracht.

Onevenredig kostbaar

Waterschap Hunze en Aa's ontvangt jaarlijks €85 miljoen aan inkomsten. Voor het KRW maatregelenpakket van de periode 2016-2021 wordt jaarlijks gemiddeld € 3.77 miljoen uitgetrokken, waarmee de kosten binnen de randvoorwaarde blijven van beperkte lastenstijging voor de burger zoals afgesproken met het bestuur. De overige maatregelen staan gepland na 2021, omdat het eerder uitvoeren van meer maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt beschouwd.

Technisch onhaalbaar

Vanwege het maatschappelijke draagvlak, vindt grondverwerving vrijwel altijd plaats op vrijwillige basis. Een gefaseerde uitvoering is dan in veel gevallen voordeliger, omdat hiermee het opdrijven van grondprijzen kan worden tegengegaan. Bovendien is het niet aannemelijk dat alle benodigde gronden voor herinrichting tijdig verworven zijn, want er is vervolgens ook nog tijd nodig voor realisatie van maatregelen. Kansen om grond te verwerven zijn vaak gebonden aan bepaalde gebeurtenissen (ruilverkaveling, bedrijfsovernames), die zich lang niet op alle locaties binnen de komende periode zullen voordoen. Dergelijke grootschalige gebiedsprocessen kennen mede als gevolg van juridische procedures een doorlooptijd die de planperiode overschrijdt. Dit heeft als consequentie dat fasering nodig is.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33OA_2

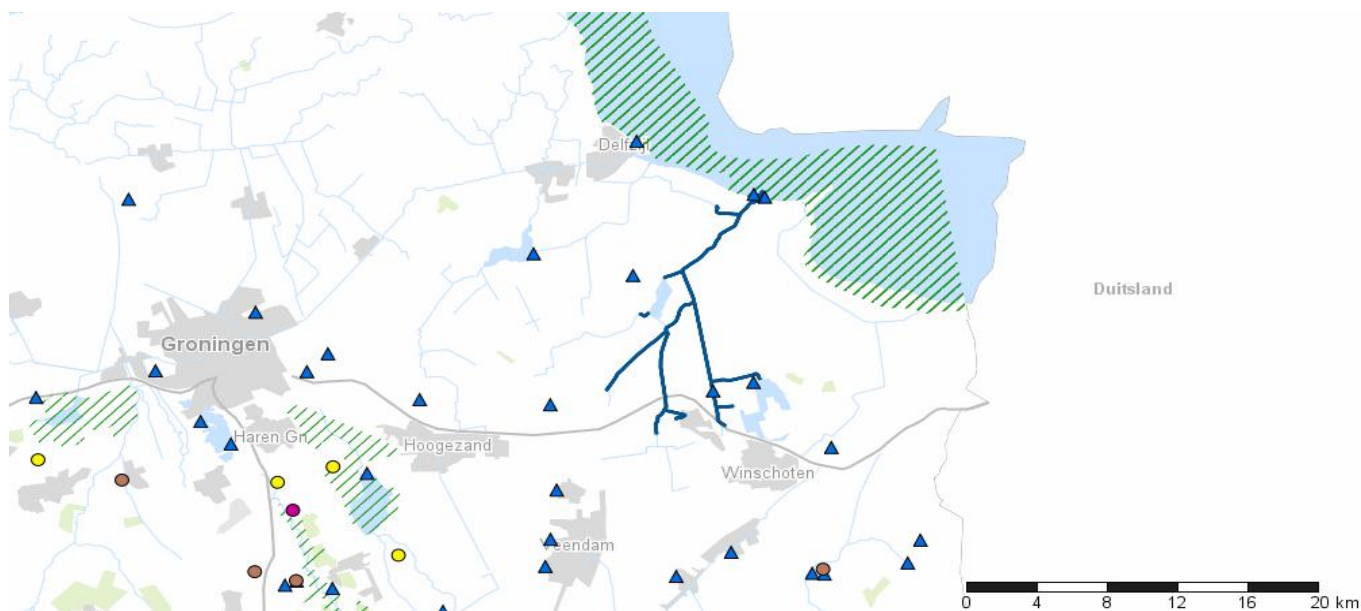
Boezemkanalen Oldambt

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Boezemkanalen Oldambt	Code:	NL33OA_2
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	M6a
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen		
Gemeenten:	Delfzijl, Menterwolde, Oldambt		

KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winstingen voor menselijke consumptie:
Natura2000 gebied	Publieke grondwaterwinning
Schelpdierwater	Industriële grondwaterwinning
Zwemwaterlocatie	Overige grondwaterwinning
	Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Afwateringskanalen in laagveen- of zeekleigebied met boezemfunctie. De kanalen worden gevoed door regen, grondwater en/of uitgeslagen polderwater. Het profiel van de watergang is rechthoekig of trapeziumvormig met abrupte overgangen van land naar water.

De typering van dit waterlichaam is gecorrigeerd naar kanaaltje (in plaats van het eerder gebruikte meertype).

De nieuw gegraven Noordelijke vaarverbinding bij het Oldambtmeer en het kanaaltje bij gemaal Ennemaborgh zijn toegevoegd

Beschermde gebieden:- **Habitatrichtlijn gebied**

Waddenzee en Eems-Dollard (NL_HAB_1_2)

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring van biologisch evenwicht
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hoogwaterbescherming	Hoogwaterbescherming	Onnatuurlijke oeversmilieus

Toelichting:

De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyse die is uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces.

Boezemkanalen Oldambt zijn afwateringskanalen met een boezemfunctie. Het water wordt gevoed door regen, grondwater en/of uitgeslagen polderwater. Het profiel van de kanalen is rechthoekig of trapeziumvormig met abrupte overgangen van land naar water.

De belangrijkste belasting op het waterlichaam wordt gevormd door de stoffenbelasting vanuit de landbouw en de harde oevers.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,46	 *			
Vis (EKR)	≥ 0,60	 *			
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *			

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,15	 *			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 4,00	 *			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 400	 *			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	 *			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120	 *			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,30	 *			

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

- Geen Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandbeoordeling (het doeltype, hier M6a) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De biologie voldoet nog niet aan de doelen omdat een deel van de maatregelen nog niet is uitgevoerd. Een deel van de natuurvriendelijke oevers is recent aangelegd. Hierbij zal het nog enige tijd duren voordat we een effect van de maatregel kunnen verwachten. Een deel van de oevers moet nog worden heringericht na 2015.

Op het KRW-meetpunt voldoen N en P aan de doelen, maar in andere delen van het waterlichaam is dit niet per se het geval.

De toestand voor chloride is slecht op het meetpunt dat vlakbij de uitmonding van het waterlichaam in zee ligt. Dit komt door de (lokale) invloed van de zee. We gaan het meetpunt verleggen naar verder landinwaarts, zodat we een representatief beeld krijgen.

De overschrijding van de zuurgraad is het gevolg van de verandering van de toetsingscriteria. Een individuele overschrijding wordt nu als een formele normoverschrijding gezien, terwijl daarvoor getoetst werd op een gemiddelde waarde. In de komende planperiode wordt op landelijk niveau bekeken hoe hier mee om te gaan.

Op het KRW-meetpunt komen geen overschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen voor. Metingen die verricht zijn in andere delen van het watersysteem wijzen echter uit dat gewasbeschermingsmiddelen in hoge concentraties voorkomen in dit watersysteem (tot gehalten boven de getalswaarde van de norm voor het jaargemiddelde).

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen

- *Geen Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)*

Niet-ubiquitaire stoffen

- *Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)*

Motivering chemische toestand:

Er is geen motivering beschikbaar.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *			
	Biologie totaal	 *			
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	natuurvriendelijke oever (2.5 km)	Omvang:	2,5 km
SGBP omschrijving:	verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 2,5	Motivering:	
Toelichting:	< 2015		

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam:	natuurvriendelijke oever (7.5 km)	Omvang: 7,5 km
SGBP omschrijving:	verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:		
Toelichting:		

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2022-2027.

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Overige waterflora
----------------------------	--------------------

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Een deel van de inrichtingsmaatregelen wordt in de tweede planperiode uitgevoerd. Uit onderzoek is gebleken dat het in veel gevallen een aantal jaar kan duren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen zijn de effecten van maatregelen in de tweede planperiode pas in de derde planperiode volledig van kracht.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33OM

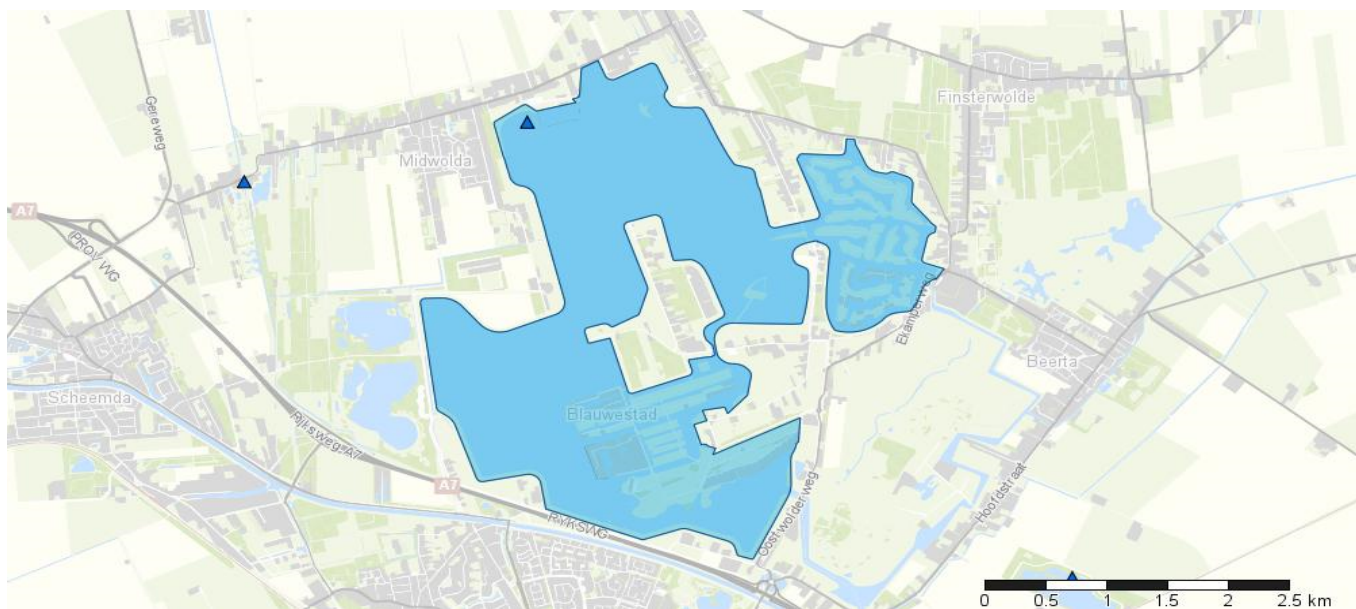
Oldambtmeer

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Oldambtmeer	Code:	NL33OM
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	M14
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen		
Gemeenten:	Oldambt		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winningen voor menselijke consumptie:	
	Natura2000 gebied		Publieke grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Industriële grondwaterwinning
	Zwemwaterlocatie		Overige grondwaterwinning
			Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

In 2006 aangelegd, middelgroot gebufferd zoet meer in laagveen- of zeekele gebied. Het water wordt hoofdzakelijk gevoed door regenwater en uitgeslagen water uit de omliggende polders. Het meer heeft een bergingsfunctie; het peil fluctueert maximaal 40 cm.

De begrenzing van het waterlichaam is aangepast aan de definitieve inrichtingssituatie. Het Blauwediep, woongebieden, etc. zijn toegevoegd aan het waterlichaam.

Beschermde gebieden:

- **Zwemwater**
Noordrand Oldambtmeer, Midwolda (NLBW33_6404)

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring van biologisch evenwicht

Toelichting:

Er zijn geen significante belastingen waarvoor maatregelen nodig zijn om het doel te halen.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	 *			
Vis (EKR)	≥ 0,55	 *			
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *			

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,10	 *			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 4,00	 *			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 200	 *			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	 *			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120	 *			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,60	 *			

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

- Geen Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandbeoordeling (het doeltype, hier M14) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

Het nieuw aangelegde Oldambtmeer kent momenteel een goede chemische waterkwaliteit en een ecologie die nog volop in ontwikkeling is. Voor nieuwe meren mag er van uit worden gegaan dat het minimaal 10 jaren duurt voordat de ecologie een enigszins stabiele fase heeft bereikt. Het Oldambtmeer is nog niet op dit punt aangekomen. Bij de inrichting zijn reeds een groot aantal maatregelen genomen om een goede ecologische kwaliteit te realiseren. Het waterschap zal dit de komende jaren m.b.v. intensieve monitoring blijven volgen en indien nodig aanvullende maatregelen formuleren.

Op het KRW-meetpunt voldoen N en P aan de doelen, maar in aanvoerende waterlichamen of overige waterlopen is dit niet overal het geval.

De overschrijding van de zuurgraad is het gevolg van de verandering van de toetsingscriteria. In de veldmetingen zien we geen verslechtering van de toestand. Een individuele overschrijding wordt nu als een formele normoverschrijding gezien, terwijl daarvoor getoetst werd op een gemiddelde waarde. In de komende planperiode wordt op landelijk niveau bekeken hoe hier mee om te gaan.

In dit waterlichaam zijn op het KRW-meetpunt nog geen metingen naar gewasbeschermingsmiddelen verricht.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen

- Geen Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:

Er is geen motivering beschikbaar.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *			
	Biologie totaal	 *			
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet

 rood = niet goed / voldoet niet

- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet

 groen = goed

 geel = matig

 oranje = ontoereikend

 rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Voor maatregelen ten behoeve van de zwemwaterrichtlijn wordt verwezen naar www.zwemwater.nl.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Er zijn geen maatregelen opgenomen in SGBP2009 voor de periode t/m 2015

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2016-2021.

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2022-2027.

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Vis-kwaliteit
----------------------------	---------------

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden De visstand in het meer scoort nog matig. Het Oldambtmeer is volledig nieuw aangelegd waardoor het enige tijd zal duren voordat er zich hier een gezonde en complete visstand heeft ontwikkeld.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33SM

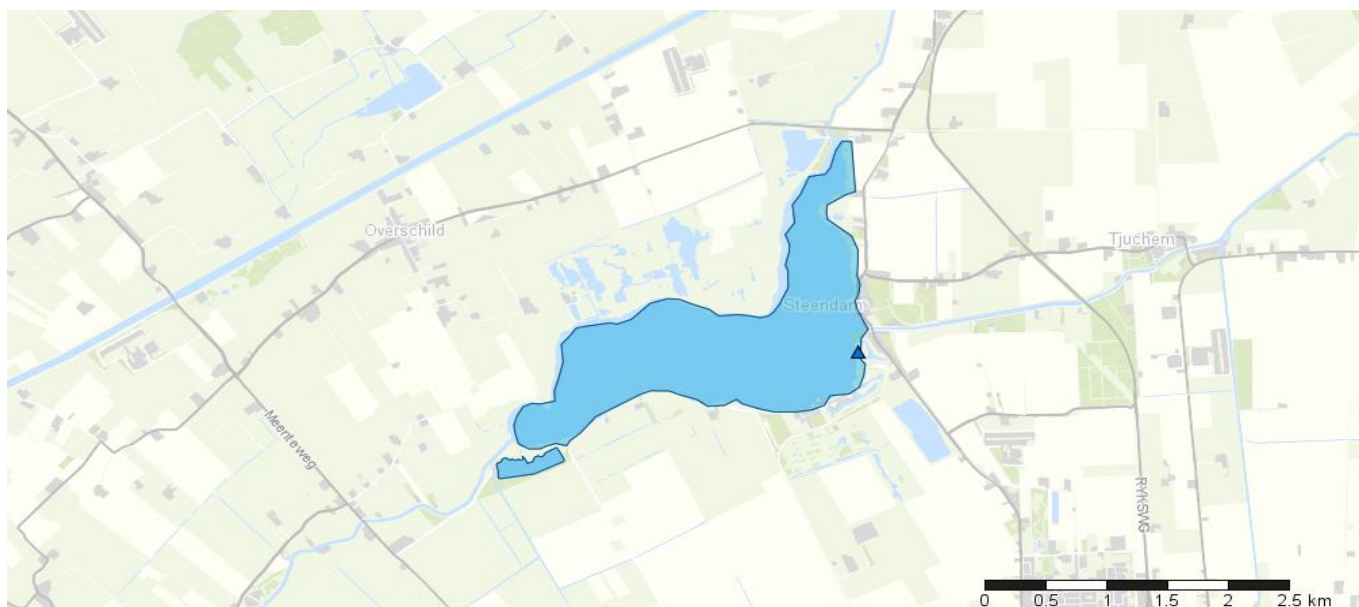
Schildmeer

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Schildmeer	Code:	NL33SM
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	M14
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen		
Gemeenten:	Slochteren		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winnings voor menselijke consumptie:
	Natura2000 gebied	 Publieke grondwaterwinning
	Schelpdierwater	 Industriële grondwaterwinning
	Zwemwaterlocatie	 Overige grondwaterwinning
		 Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Middelgroot, gebufferd zoet meer in zeeleigebied met een boezemfunctie. Het peilbeheer is tegennatuurlijk (streefpeil 's winters 5 cm lager dan in de zomer) met een waterstandsfluctuatie van 10 á 15 cm. Het meer wordt gevoed door regen, en instromend oppervlaktewater uit boezemkanalen en poldergemalen, 's zomers hoog) met een peilfluctuatie van 10 á 15 cm. Het meer wordt gevoed door regen, grondwater en/of instromend oppervlaktewater.

De begrenzing van het waterlichaam is aangepast; De nieuw aangetakte plas aan de ZW zijde is toegevoegd.

Beschermde gebieden:**- Zwemwater**

Schildmeer, Steendam (NLBW33_5402)

Status: Sterk Veranderd

De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Overig
- Baggeren en vaarwegonderhoud

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Flexibel peilbeheer in boezemwateren				■	
Verwijderen waterkeringen				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het Schildmeer maakt deel uit van de Duurswoldboezem en is omringd door lager gelegen polders. Het meer is vrijwel volledig voorzien van een waterkerende kade om de omliggende gebieden te beschermen. Ten aanzien van het gevoerde peilbeheer zal binnen de beschikbare bandbreedte in de toekomst een natuurlijker peilbeheer gevoerd gaan worden dan in het verleden het geval was. Een volledig natuurlijk peilbeheer wordt gezien de andere gebruiksfuncties in het gebied niet haalbaar geacht.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar
- alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

Motivering:

Omdat het areaal waar schade optreedt door wateroverlast over het algemeen vele hectaren bedraagt, is het verplaatsen van hier gelegen gebruiksfuncties alleen tegen onevenredig hoge kosten mogelijk.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring van biologisch evenwicht
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor hoogwaterbescherming	Hoogwaterbescherming	onnatuurlijke oevermilieus

Toelichting:

De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyse die is uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces.

Het Schildmeer maakt samen met de Duurswold boezemkanalen onderdeel uit van de Duurswold boezem waarop één gezamenlijk peilregiem van toepassing is. Het peilbeheer is tegennatuurlijk, maar er zal worden overgegaan tot een natuurlijker peilregime. De oevers zijn grotendeels niet natuurvriendelijk.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,46	 *			
Vis (EKR)	≥ 0,50	 *			
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *			

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,10	 *			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 3,50	 *			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 200	 *			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	 *			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120	 *			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,60	 *			

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

- Geen Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M14) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De biologie voldoet nog niet aan de doelen omdat een deel van de maatregelen nog niet is uitgevoerd. Een deel van de natuurvriendelijke oevers is recent aangelegd. Hierbij zal het nog enige tijd duren voordat we een effect van de maatregel kunnen verwachten. Een deel van de oevers moet nog worden heringericht na 2015.

Op het KRW-meetpunt voldoen N en P aan de doelen, maar in aanvoerende waterlichamen of overige waterlopen is dit niet overal het geval.

In dit waterlichaam zijn op het KRW-meetpunt nog geen metingen naar gewasbeschermingsmiddelen verricht. Metingen die wel verricht zijn in aanvoerende waterlichamen of overige waterlopen wijzen uit dat gewasbeschermingsmiddelen daar in hoge concentraties voorkomen (tot gehalten boven de getalswaarde van de norm voor het jaargemiddelde) en derhalve mogelijk ook in dit waterlichaam.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen

- Geen Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
fluorantheen				

Motivering chemische toestand:

Fluorantheen is een PAK. In de komende planperiode onderzoeken we of we hiervoor extra maatregelen moeten gaan nemen.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *			
	Biologie totaal	 *			
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
 oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Voor maatregelen ten behoeve van de zwemwaterrichtlijn wordt verwezen naar www.zwemwater.nl.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	aanleggen natuurvriendelijke oevers met plas/dras berm		Omvang:	10 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watergang/-systeem : aansluiten wetland			
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's			
Voortgang:	ha	Motivering:		
	Uitgevoerd: 10			
Toelichting:	< 2015			

Oorspronkelijke naam:	nautisch (en 'hydromorfologisch') baggeren		Omvang:	100 ha
SGBP omschrijving:	verdiepen watergang/-systeem (overdimensioneren)			
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's			
Voortgang:	ha	Motivering:		
	Uitgevoerd: 100			
Toelichting:	< 2015			

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek dynamisch peilbeheer	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Toelichting:	< 2015		

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam:	implementatie natuurvriendelijk peilbeheer	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	aanpassen streefpeil		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Andere richtlijn:			
Toelichting:			

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2022-2027.

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, Vis-kwaliteit
----------------------------	---

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden Een deel van de maatregelen wordt in de tweede planperiode uitgevoerd. Uit onderzoek is gebleken dat het in veel gevallen een aantal jaar kan duren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen zijn de effecten van maatregelen in de tweede planperiode pas in de derde planperiode volledig van kracht.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33WN

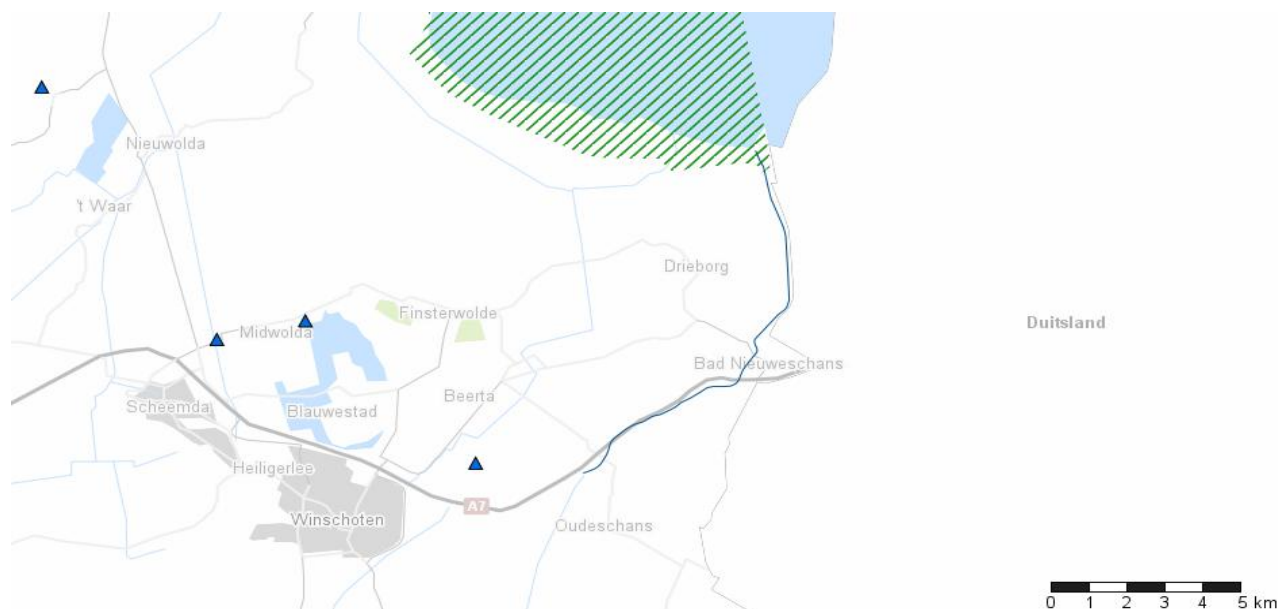
Westerwoldsche Aa Noord

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Westerwoldsche Aa Noord	Code:	NL33WN
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	R7
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen		
Gemeenten:	Bellingwedde, Oldambt		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winningen voor menselijke consumptie:	
	Natura2000 gebied		Publieke grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Industriële grondwaterwinning
	Zwemwaterlocatie		Overige grondwaterwinning
			Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Een langzaam stromende, middelgrote gekanaliseerde en genormaliseerde rivier op klei. De rivier heeft een waterafvoer- en een boezemfunctie. Overtollig water wordt onder vrij verval gespuid op de Dollard hierdoor ontstaat een gedempte getijdebeweging. De rivierbodem kent een vaste ondergrond van zand, zand met slib en/of klei. De inrichting van de rivier is zeer eenvormig. Het waterlichaam mondt onder vrij verval uit in de Dollard. Dit is een onderdeel van het N2000 gebied Waddenzee.

Beschermde gebieden:- **Habitatrichtlijn gebied**

Waddenzee en Eems-Dollard (NL_HAB_1_2)

Status: Sterk Veranderd

De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeversversterking
- Baggeren en vaarwegonderhoud

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting		■		■	
Verwijderen waterkeringen				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Ondanks het feit dat de Westerwoldse Aa (Noord) van oorsprong een beek is heeft het in de huidige staat een dimensionering van een scheepvaart kanaal. Scheepvaart is ook een officiële functie van deze watergang.
Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het gewijzigde afvoerregime van de bovenstrooms gelegen beken (Ruiten Aa en Mussel Aa/Pagediep) werkt door op de benedenloop van de Westerwoldsche Aa. Ook hier is sprake van een gewijzigd afvoerregime waarbij in de zomers ook aanzienlijke wateraanvoer vanuit het IJsselmeer een rol speelt. Daarnaast maakt dit traject volledig deel uit van de boezem en kent een landbouwkundig peilbeheer.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar
- alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

Motivering:

Door het hanteren van een flexibeler peilbeheer in het boezemwater kunnen in (extreem) natte situaties hogere waterstanden optreden waardoor de kans op overstroming en wateroverlast toe neemt. Een gevolg hiervan is een aanzienlijke schade voor zowel de landbouw als het stedelijk gebied.

Omdat het areaal waar schade optreedt door wateroverlast over het algemeen vele hectaren bedraagt, is het verplaatsen van hier gelegen gebruiksfuncties alleen tegen onevenredig hoge kosten mogelijk.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring van biologisch evenwicht
regulering waterbeweging	Hydrologische verandering watersysteem - anders / overig	Anders	aanvoer van diverse stoffen

Toelichting:

De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyse die is uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces.

Belasting met stoffen is er voornamelijk de aanvoer vanuit bovenstroomse stroomgebied (beïnvloed door aanvoerwater uit IJsselmeer en door rwzi's). Ook is er belasting met stoffen door emissies van landbouwgronden.

Belangrijke hydromorfologische belastingen zijn de steile, harde oevers.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,50	*			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,50	*			
Vis (EKR)	≥ 0,31	*			
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,15	*			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 5,00	*			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 200	*			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	*			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5	*			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120	*			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
esfenvaleraat				

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandbeoordeling (het doeltype, hier R7) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De biologie voldoet nog niet aan de doelen omdat een deel van de maatregelen nog niet is uitgevoerd. Een deel van de natuurvriendelijke oevers is recent aangelegd. Hierbij zal het nog enige tijd duren voordat we een effect van de maatregel kunnen verwachten. Een deel van de oevers moet nog worden heringericht na 2015.

Op het KRW-meetpunt voldoen N en P weliswaar aan de doelen, maar elders in het waterlichaam komen hogere concentraties voor in bovendien voor nutriënten kwetsbaardere systemen.

De overschrijding van de zuurgraad is het gevolg van de verandering van de toetsingscriteria. In de veldmetingen zien we geen verslechtering van de toestand. Een individuele overschrijding wordt nu als een formele normoverschrijding gezien, terwijl daarvoor getoetst werd op een gemiddelde waarde. In de komende planperiode wordt op landelijk niveau bekeken hoe hier mee om te gaan.

Op het KRW-meetpunt is esfenvaleraat het enige gewasbeschermingsmiddel dat normoverschrijdend voorkomt. Esfenvaleraat is een insecticide. In 2014 is voor het eerst een toename van deze stof vastgesteld. We gaan onderzoeken of we hiervoor extra maatregelen moeten gaan nemen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
benzo(b)fluorantheen				
benzo(ghi)peryleen				
benzo(k)fluorantheen				

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
fluorantheen				

Motivering chemische toestand:

Benzo(b)fluorantheen, benzo(ghi)peryleen en benzo(k)fluorantheen zijn ubiquitair. Dit betekent dat de maatregelen om de emissies van deze stof te reduceren al zijn genomen. De stof is echter alomtegenwoordig, het duurt een tijd voordat de stof uit het water is verdwenen.

Fluorantheen is een PAK. In de komende planperiode onderzoeken we of we hiervoor extra maatregelen moeten gaan nemen.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *			
	Biologie totaal	 *			
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: aanleg Binnen Aa	Omvang: 6,5 km
SGBP omschrijving: verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang: km Uitgevoerd: 6,5	Motivering:
Toelichting: < 2015	

Oorspronkelijke naam: aanleg oeverzone De Bult - Nieuwe Schans (2 km)	Omvang: 2 km
SGBP omschrijving: verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang: km Uitgevoerd: 2	Motivering: 6 km
Toelichting: < 2015	

Oorspronkelijke naam: aanleg vispassage Nieuwe Stanzijl	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang: stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting: < 2015	

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam: aanleg oeverzone De Bult - Nieuwe Schans (4 km)	Omvang: 4 km
SGBP omschrijving: verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2022-2027.

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, Vis-kwaliteit
----------------------------	--

Motivering per motiveringsgrond:

<p>Natuurlijke omstandigheden</p> <p>De (resterende) inrichtingsmaatregelen worden in deze tweede planperiode uitgevoerd. Het duurt echter meerdere jaren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen zijn de effecten van maatregelen in de eerste en tweede planperiode pas na deze tweede planperiode volledig van kracht.</p> <p>Chloride voldoet matig. Dit is het gevolg van de ligging van het meetpunt direct tegen de zeesluizen. Dit is niet representatief voor het gehele waterlichaam. Het meetpunt zal verplaatst gaan worden.</p>

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33WZ

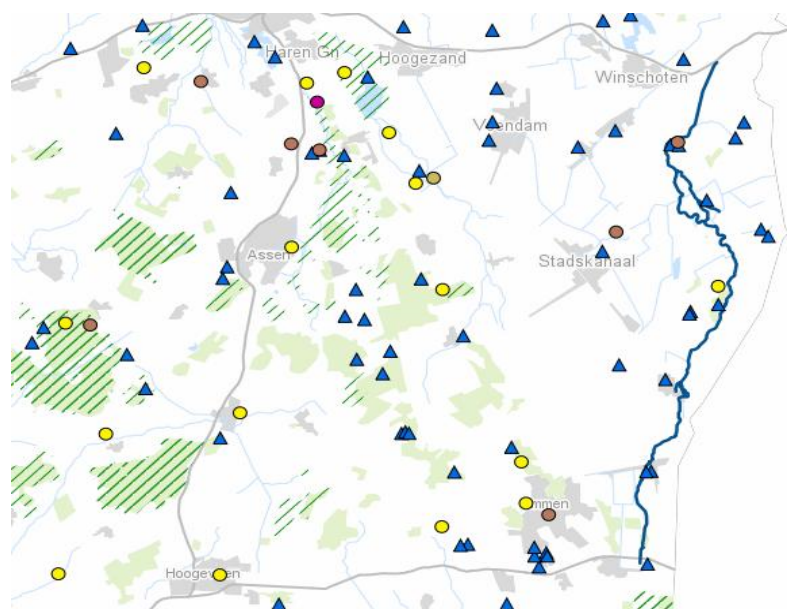
Westerwoldsche Aa Zuid / Ruiten Aa / Runde

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Westerwoldsche Aa Zuid / Ruiten Aa / Runde	Code:	NL33WZ
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	R5
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen, Provincie Drenthe		
Gemeenten:	Bellingwedde, Emmen, Oldambt, Stadskanaal, Vlagtwedde		

0 5 10 15 20 25 km

 KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winningen voor menselijke consumptie:
 Natura2000 gebied	 Publieke grondwaterwinning
 Schelpdierwater	 Industriële grondwaterwinning
 Zwemwaterlocatie	 Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Een langzaam stromende, meanderende laaglandbeek met zandbanken en overhangende oevers die vrijwel volledig in Groningen ligt. Grote trajecten van de beek zijn genormaliseerd. De voeding van de beek bestaat voornamelijk uit regen- en aanvoerwater en een geringe hoeveelheid kwel. Met name in de zomer is aanvoer van water noodzakelijk om stroming te houden en droogval te voorkomen.

Het watersysteem maakt voor een groot deel, deel uit van de Ecologische HoofdStructuur (EHS). Het waterlichaam stroomt voor een deel door grondwaterbeschermingsgebieden.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting				■	
Flexibel peilbeheer in boezemwateren				■	
Hermeandering beken in agrarisch gebied				■	
Verwijderen waterkeringen				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het grotendeels verdwijnen van de veengebieden die als brongebied van dit beekstelsysteem functioneerden zorgen voor een sterk gewijzigd afvoerregime van de beek. Hierdoor is het noodzakelijk de beek gedurende het zomerhalfjaar van water te voorzien om droogval te voorkomen. De benedenloop van de Westervoldsche Aa zit op een vast boezempeil om de bevaarbaarheid en spuimogelijkheden te garanderen. Omdat het benedenstroomse traject van de beek deel uitmaakt van de boezem en een verhoogde waterstand kent zijn kaden noodzakelijk om overstroming van het lager gelegen achterland te voorkomen. In de bovenstroomse gelegen trajecten van de beek (Runde en Ruiten Aa) is op trajecten geen volledige scheiding van de omringende agrarische gebieden mogelijk. Hier wordt een landbouwkundig peilbeheer gehanteerd.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar
- alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

Motivering:

Door het hanteren van een flexibeler peilbeheer in de beek kunnen in (extreem) natte situaties hogere waterstanden optreden waardoor de kans op overstroming en wateroverlast toe neemt. Een gevolg hiervan is een aanzienlijke schade voor zowel de landbouw als het stedelijk gebied.

Omdat het areaal waar schade optreedt door wateroverlast over het algemeen vele hectaren bedraagt, is het verplaatsen van hier gelegen gebruiksfuncties alleen tegen onevenredig hoge kosten mogelijk.

Het verdwijnen van de oorspronkelijke sponswerking van het voedingsgebied maakt wateraanvoer in de zomer noodzakelijk om droogval te voorkomen. Deze wateraanvoer is ook noodzakelijk om de landbouw in het gebied van voldoende water te voorzien.

Alternatieven hebben meer negatieve effecten: Het stoppen met de aanvoer van gebiedsvreemd water is niet mogelijk omdat anders de beek droogvalt hetgeen schadelijk is voor de ecologie

Technisch onhaalbaar: Een ander middel zou zijn , het herstel van veen. Het is een traag proces hetgeen niet binnen de planperiode te realiseren is.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring van biologisch evenwicht
regulering waterbeweging	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Landbouw	verandering afvoer karakteristiek
regulering waterbeweging	Hydrologische verandering watersysteem - anders / overig	Anders	aanvoer van diverse stoffen
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen - anders / overig	Anders	kunstmatige waterhuishouding

Toelichting:

De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyse die is uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces.

Belangrijke belastingen zijn kanalisatie, niet-natuurvriendelijke oevers en peilregulatie. Belasting met stoffen is er voornamelijk door emissies van landbouwgronden en door aanvoer met aanvoerwater van gebiedsvreemd water uit het IJsselmeer en de Hoogeveense vaart.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,56	 *			
Vis (EKR)	≥ 0,25	 *			
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,10	 *			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 3,00	 *			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 60	 *			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	 *			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120	 *			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
esfenvaleraat				

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier R5) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De biologie voldoet nog niet aan de doelen omdat een deel van de maatregelen nog niet is uitgevoerd. Een deel van de hermeandering is recent aangelegd. Hierbij zal het nog enige tijd duren voordat we een effect van de maatregel kunnen verwachten. Een deel van de hermeanderingen moet nog worden heringericht na 2015.

Op het KRW-meetpunt voldoen N en P weliswaar aan de doelen, maar elders in het waterlichaam komen hogere concentraties voor in bovendien voor nutriënten kwetsbaardere systemen.

Chloride voldoet matig. Dit heeft met invloed van aanvoerwater (IJsselmeer) te maken. In het verleden is een afweging gemaakt tussen het tijdelijk laten droogvallen van de beek of het voeden met aanvoerwater. Hierbij is geconcludeerd dat het (gedeeltelijk) voeden met aanvoerwater minder schadelijk is. Hier is de gebiedsgerichte norm destijds op gebaseerd. Door de toename van droge zomers neemt de noodzaak tot wateraanvoer naar de beek echter toe, en hiermee ook de aangevoerde watervolumes. Dit leidt tot toenemende normoverschrijdingen. In de toekomst zal de norm enigzins verhoogd worden. Dit accepteren we want we zijn afhankelijk van het aanvoerwater.

Op het KRW-meetpunt is esfenvaleraat het enige gewasbeschermingsmiddel dat normoverschrijdend voorkomt. Metingen die verricht zijn in andere delen van het watersysteem wijzen echter uit dat ook andere gewasbeschermingsmiddelen in hoge concentraties voorkomen in dit watersysteem (tot gehalten boven de getalswaarde van de norm voor het jaargemiddelde), in bovendien voor gewasbeschermingsmiddelen kwetsbaardere systemen dan ter plaatse van het KRW-meetpunt.

Esfenvaleraat is een insecticide. In 2014 is voor het eerst een toename van deze stof vastgesteld. We gaan onderzoeken of we hiervoor extra maatregelen moeten gaan nemen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
benzo(b)fluorantheen				
benzo(ghi)peryleen				
benzo(k)fluorantheen				

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:

Benzo(b)fluorantheen, benzo(ghi)peryleen en benzo(k)fluorantheen zijn ubiquitair. Dit betekent dat de maatregelen om de emissies van deze stof te reduceren al zijn genomen. De stof is echter alomtegenwoordig, het duurt een tijd voordat de stof uit het water is verdwenen.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *			
	Biologie totaal	 *			
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: 65% inrichting EHS Ruiten Aa	Omvang: 27 km
SGBP omschrijving: verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang: km Uitgevoerd: 27	Motivering:
Toelichting: < 2015	

Oorspronkelijke naam: Afkoppelopgave gemeente Vlagtwedde	Omvang: 1,5 ha
SGBP omschrijving: zuiveren + afkoppelen verhard oppervlak	
Initiatiefnemer: Gemeente Vlagtwedde	
Voortgang: ha Uitgevoerd: 1,5	Motivering:
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam: baggeren Veelerdiep (gemeente Vlagtwedde)	Omvang: 2.100 m3
SGBP omschrijving: verwijderen eutrofe bagger	
Initiatiefnemer: Gemeente Vlagtwedde	
Voortgang: m3 Uitgevoerd: 2.100	Motivering:
Toelichting: < 2015	

Oorspronkelijke naam: herprofilering Runde	Omvang: 7 km
SGBP omschrijving: verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Voortgang: km Uitgevoerd: 7	Motivering:
Toelichting: < 2015	

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam: 3 km natuurvriendelijke oever	Omvang: 3 km
SGBP omschrijving: verbreden watergang/-systeem langzaam stromend of stilstaand: NVO groter dan 3m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	
Oorspronkelijke naam: 35% inrichting EHS Ruiten Aa traject Renneborg-Ter Apel	Omvang: 15 km
SGBP omschrijving: verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	
Oorspronkelijke naam: Vismigratiekelpunten Westerwolde opheffen	Omvang: 11 stuks
SGBP omschrijving: vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2022-2027.

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, Vis-kwaliteit
----------------------------	--

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden De (resterende) inrichtingsmaatregelen worden in deze tweede planperiode uitgevoerd. Het duurt echter meerdere jaren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen zijn de effecten van maatregelen in de eerste en tweede planperiode pas na deze tweede planperiode volledig van kracht. Chloride voldoet matig en zal dat blijven doen bij het huidige doel. Dit heeft met invloed van aanvoerwater (IJsselmeer) te maken. We hanteren een strengere norm (60 mg/l) dan die van het aanvoerwater omdat een dergelijke norm beter past bij de oorspronkelijke toestand van de beek. Het aanvoerwater heeft echter hogere chloridegehalten. Dit accepteren we want we zijn afhankelijk van het aanvoerwater.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL33ZM

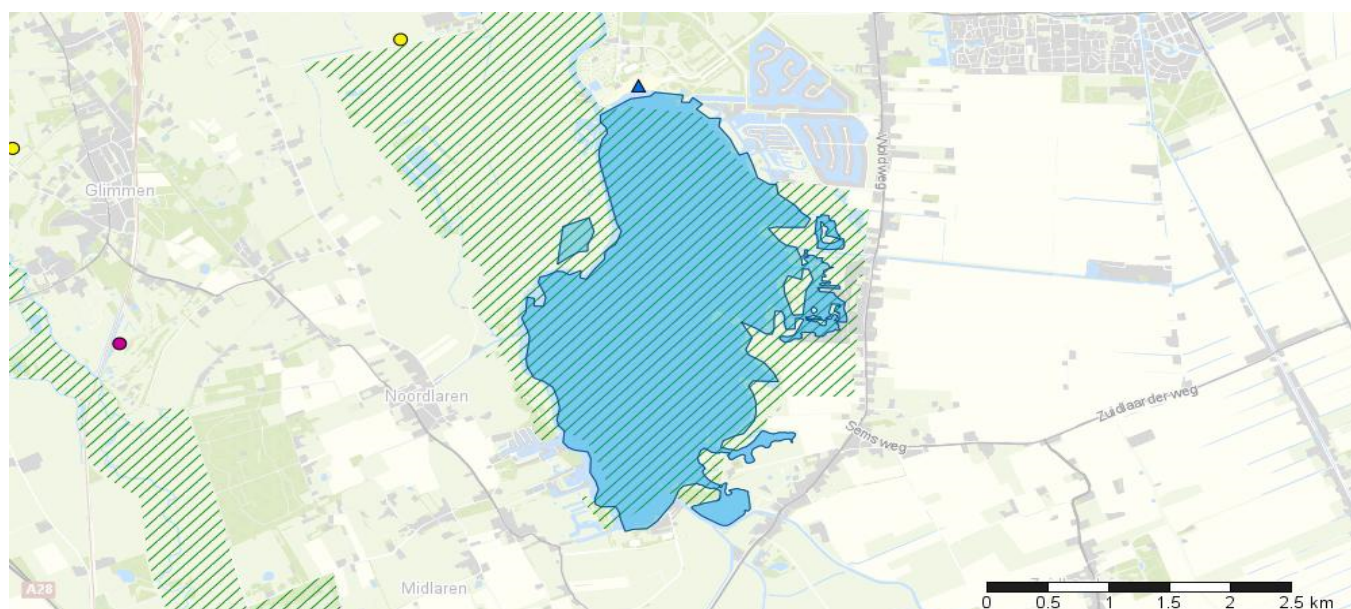
Zuidlaardermeer

Deze factsheet bevat relevante informatie over het waterlichaam met uitzondering van landelijke maatregelen. Iedere overheid is verantwoordelijk voor het deel van de inhoud, dat conform de omschrijving in het Waterbesluit en in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water tot haar bevoegdheden behoort.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Zuidlaardermeer	Code:	NL33ZM
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	M14
Waterbeheerder:	Waterschap Hunze en Aa's	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen, Provincie Drenthe		
Gemeenten:	Haren, Hoogezand-Sappemeer, Tynaarlo		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winningen voor menselijke consumptie:	
	Natura2000 gebied		Publieke grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Industriële grondwaterwinning
	Zwemwaterlocatie		Overige grondwaterwinning
			Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Middelgroot, gebufferd zoet meer in laagveengebied. Het meer wordt gevoed door regen, grondwater en/of instromend oppervlaktewater via de Hunze vanaf het Drents Plateau. Het meer is onderdeel van de Eemskanaalboezem waarop geringe peilfluctuaties kunnen plaatsvinden. Het meer ligt tevens geheel in het (grotere) Natura 2000 gebied "Zuidlaardermeergebied".

De begrenzing van het waterlichaam is aangepast; De nieuwe oeverlanden (plassen/slenken) rondom het meer zijn toegevoegd aan waterlichaam

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijngebied**
Zuidlaardermeergebied (NL_VOG_20)
- **Zwenwater**
Zuidlaardermeer, Meerwijck (NLBW33_4402)

Status: Sterk Veranderd

De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Kanalisatie, normalisatie, stabilisatie geul en oeverversterking
- Overig
- Baggeren en vaarwegonderhoud

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting				■	
Flexibel peilbeheer in boezemwateren				■	
Verwijderen waterkeringen				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het Zuidlaardermeer kent een hoger waterpeil dan veel van de omliggende polders. Verwijderen van de waterkeringen zou leiden tot permanente inundatie van deze gebieden. Het sterk gewijzigde afvoerpatroon van de Hunze heeft ook een gewijzigd hydrologisch regime op het meer tot gevolg (zie ook factsheet Hunze). Het meer maakt deel uit van de boezem. Een aanpassing van het huidige peilbeheer naar een volledig natuurlijk peilbeheer heeft uitwerking op een groot gebied en veel verschillende functies en wordt daardoor niet reeel uitvoerbaar geacht. De mogelijkheden van een beperkte aanpassing in het gevoerde peilregime wordt wel nader onderzocht.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten
- technisch onhaalbaar
- alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

Motivering:

Door het hanteren van een flexibeler peilbeheer in het boezemwater kunnen in (extreem) natte situaties hogere waterstanden optreden waardoor de kans op overstroming en wateroverlast toe neemt. Een gevolg hiervan is een aanzienlijke schade voor zowel de landbouw als het stedelijk gebied.

Omdat het areaal waar schade optreedt door wateroverlast over het algemeen vele hectaren bedraagt, is het verplaatsen van hier gelegen gebruiksfuncties alleen tegen onevenredig hoge kosten mogelijk.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Verstoring van biologisch evenwicht
regulering waterbeweging	Verdwijnen watersysteem voor hoogwaterbescherming en door klimaatverandering	Hoogwaterbescherming	Vermindering natuurlijke processen en leefgebied voor aquatische flora en fauna. Verandering afvoercharacteristiek en vermindering bergingscapaciteit
regulering waterbeweging	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Landbouw	Vermindering natuurlijke processen en leefgebied voor aquatische flora en fauna. Verandering afvoercharacteristiek en vermindering bergingscapaciteit

Toelichting:

De belastingen zijn bepaald in de watersysteemanalyse die is uitgevoerd ten behoeve van het gebiedsproces.

De biologie wordt negatief beïnvloed door een niet natuurlijk peilbeheer (weinig fluctuatie in waterstanden), te steile (riet)oevers en te hoge nutriëntenrijkdom. Daarnaast ontbreekt in dit deel van het systeem de mogelijkheid om zwevend materiaal te laten bezinken/af te zetten.

Het te hoge fosfaatgehalte wordt niet alleen bepaald door de externe belasting. Er is ook een interne fosfaatbron in het meer, dit is naar verwachting in de winter aangevoerd sediment dat in de zomer fosfaat nalevert. Het doorzicht wordt niet alleen bepaald door de algen, zodat een aanpak van de nutriëntenbelasting niet de enige weg is naar herstel van het meer. Andere opties zijn de aanleg van een slibvang, uitbreiding oeverzones en vitale rietoevers, aangepast peilbeheer, actief visbeheer.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I). De prognose 2027 is een eerste ambtelijke inschatting. Deze prognose is geen onderdeel geweest van de ontwerp-plannen en daarom nu niet overal bestuurlijk vastgesteld.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,50	 *			
Vis (EKR)	≥ 0,40	 *			
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *			

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,10	 *			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,20	 *			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 40	 *			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	 *			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120	 *			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,60	 *			

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

- Geen Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier M14) zijn bepaalde maatlatten niet van toepassing. Deze maatlatten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

De biologie voldoet nog niet aan de doelen omdat een deel van de maatregelen nog niet is uitgevoerd. Een deel van de natuurvriendelijke oevers is recent aangelegd. Hierbij zal het nog enige tijd duren voordat we een effect van de maatregel kunnen verwachten. Een deel van de oevers moet nog worden heringericht na 2015.

De afname in beoordeling van macrofyten en vis is het gevolg van de wijziging van de maatlatten. Er is geen werkelijke verslechtering van de toestand opgetreden.

De fosfaatconcentratie in het Zuidlaardermeer is als het gevolg van maatregelen verbeterd. Toch scoren fosfaat en stikstof nog matig. Ook in aanvoerende waterlichamen of overige waterlopen is dat op plaatsen het geval. Het doorzicht van het meer voldoet niet aan de norm door een hoog zwevend stofgehalte en te hoge algenconcentraties. In combinatie met de huidige inrichting van het meer is het fosfaatgehalte nog te hoog voor een overgang naar een meer heldere toestand. Hiervoor is een verbeterde inrichting noodzakelijk. Dit zorgt ervoor dat het Zuidlaardermeer robuuster wordt en het de huidige belasting aan kan.

De overschrijding van de zuurgraad is het gevolg van de verandering van de toetsingscriteria. In de veldmetingen zien we geen verslechtering van de toestand. Een individuele overschrijding wordt nu als een formele normoverschrijding gezien, terwijl daarvoor getoetst werd op een gemiddelde waarde. In de komende planperiode wordt op landelijk niveau bekeken hoe hier mee om te gaan.

In dit waterlichaam zijn op het KRW-meetpunt nog geen metingen naar gewasbeschermingsmiddelen verricht. Metingen die wel verricht zijn in aanvoerende waterlichamen of overige waterlopen wijzen uit dat gewasbeschermingsmiddelen daar in hoge concentraties voorkomen (tot gehalten boven de getalswaarde van de norm voor het jaargemiddelde) en derhalve mogelijk ook in dit waterlichaam.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
benzo(ghi)peryleen				

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
fluorantheen				

Motivering chemische toestand:

Benzo(ghi)peryleen is ubiquitair. Dit betekent dat de maatregelen om de emissies van deze stof te reduceren al zijn genomen. De stof is echter alomtegenwoordig, het duurt een tijd voordat de stof uit het water is verdwenen.

Fluorantheen is een PAK. In de komende planperiode onderzoeken we of we hiervoor extra maatregelen moeten gaan nemen.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *			
	Biologie totaal	 *			
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet

- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
 oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Het ministerie I&M heeft de waterbeheerders verzocht ook een prognose voor 2027 in te vullen. De KRW schrijft voor dat alle doelen uiterlijk in 2027 worden gehaald. Daarom is de prognose voor 2027 geheel groen (ecologie) en blauw (chemie) gekleurd. Bij de voorbereiding van de derde KRW planperiode zal onderzocht worden of en hoe de doelen in 2027 worden gehaald.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Voor maatregelen ten behoeve van de zwemwaterrichtlijn wordt verwezen naar www.zwemwater.nl.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	onderzoek naar noodzaak slibvang en/of baggeren	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	
Toelichting:	< 2015		

Oorspronkelijke naam:	saneren 3 overstorten (gemeente Tynaarlo 2x, gemeente Haren 1x)	Omvang:	3 stuks
SGBP omschrijving:	aanpakken overstorten gemengde stelsels		
Initiatiefnemer:	Gemeente Haren en Tynaarlo		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 3	Motivering:	
Toelichting:	< 2015		

Oorspronkelijke naam:	zandfilter (voor 2015) (Gieten)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen belasting RWZI nutriënten		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	De nutriëntenreductie is ruimschoots gehaald met de vervangende meer efficiënte maatregel: Optimalisatie van de RWZI.
Toelichting:	< 2015, vevangende maatregel optimalisatie RWZI Gieten Motivatie: Er was vooraf berekend hoeveel belastingreductie het zandfilter van Gieten zou moeten opleveren. Deze nutriëntenreductie is ruimschoots gehaald met de vervangende meer efficiënte maatregel: Optimalisatie van de RWZI. Deze maatregel is daarom als overige maatregel toegevoegd.		

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	onderzoek dynamisch peilbeheer Zuidlaardermeer	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Waterschap Hunze en Aa's		
Toelichting:	< 2015		

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Oorspronkelijke naam: Aanleg rietoevers / luwte lagune	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	
Oorspronkelijke naam: Opstellen inrichtingsplan /onderzoek	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	In de komende beheerplanperiode zal er een integraal inrichtingsplan voor het Zuidlaardermeer opgesteld gaan worden. Mogelijk vloeien hier nieuwe maatregelen uit voort. Deze zullen na bestuurlijke vaststelling worden toegevoegd aan het KRW maatregelenpakket.
Oorspronkelijke naam: Wolfsbarge moeraszone + tussenliggende gebieden. Wolfsbarge natura 2000 (50 hectare)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Waterschap Hunze en Aa's	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2022-2027.

Toelichting:

Voor de afname van de nutriëntenbelasting van de landbouw is het landelijk mestbeleid van toepassing.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Natuurlijke omstandigheden	Fytoplankton-kwaliteit, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, Vis-kwaliteit
Onevenredig kostbaar	fosfor totaal, Fytoplankton-kwaliteit, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, stikstof totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	fosfor totaal, Fytoplankton-kwaliteit, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, stikstof totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

Een deel van de inrichtingsmaatregelen wordt in de tweede planperiode uitgevoerd. Uit onderzoek is gebleken dat het in veel gevallen een aantal jaar kan duren voordat het ecosysteem zich volledig heeft aangepast aan een nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat het tijd kost voor bepaalde soorten om nieuw habitat te koloniseren. Om deze redenen zijn de effecten van maatregelen in de tweede planperiode pas in de derde planperiode volledig van kracht.

Onevenredig kostbaar

Waterschap Hunze en Aa's ontvangt jaarlijks ongeveer € 85 miljoen aan inkomsten (stand van zaken 2015). Voor het KRW maatregelenpakket van de periode 2016-2021 wordt jaarlijks gemiddeld € 3.77 miljoen uitgetrokken, waarmee de kosten binnen de randvoorwaarde blijven van beperkte lastenstijging voor de burger zoals afgesproken met het bestuur. De overige maatregelen staan gepland na 2021, omdat het eerder uitvoeren van meer maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt beschouwd.

Technisch onhaalbaar

Kansen om grond te verwerven zijn vaak gebonden aan bepaalde gebeurtenissen (ruilverkaveling, bedrijfsovernames), die zich lang niet op alle locaties binnen de komende periode zullen voordoen. Dergelijke grootschalige gebiedsprocessen kennen mede als gevolg van juridische procedures een doorlooptijd die de planperiode overschrijdt. Dit heeft als consequentie dat fasering nodig is.

De uitvoering van maatregelen die een aanzienlijke impact hebben op de omgeving dient goed voorbereid te worden. Dit betekent dat verschillende direct betrokken partijen goed moeten worden voorgelicht over de wijze van uitvoering en de consequenties daarvan. Een dergelijke maatschappelijke betrokkenheid is vooral van belang om de uitvoering op een dusdanige wijze vorm te geven dat deze op zoveel mogelijk draagvlak kan rekenen. Een gedegen voorbereiding van een complex project kost vele jaren waardoor de maatregelen niet in de lopende planperiode kunnen worden uitgevoerd.

Inrichtingsmaatregelen vormen een groot deel van het maatregelenpakket. Zowel overheden als uitvoerende organisaties (aannemers) voeren momenteel al maatregelen uit. Het totale voorgestelde pakket aan KRW-maatregelen vraagt een forse versnelling van uitvoering als het hele pakket voor 2021 wordt gerealiseerd. Voorbereiding en uitvoering vragen specifieke kennis en capaciteiten, die in beperkte mate aanwezig is. Uitvoering van alle benodigde inrichtingsmaatregelen in de tweede planperiode van het SGBP is dan ook niet mogelijk. Om deze reden wordt gefaseerd.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.